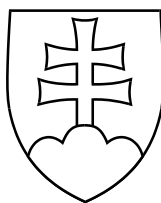

GENERÁLNY ŠTÁB OZBROJENÝCH SÍL SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Schvaľujem.

Náčelník Generálneho štábu
ozbrojených síl Slovenskej republiky
generálporučík Ing. Peter V O J T E K, v. r.

Bratislava 11. októbra 2012

VOJENSKÝ PREDPIS

**o ženijnom prieskume
a ženijnej podpore spravodajstva**

BRATISLAVA 2012

Žen-2-3

Záznamy o změně a doplnění vojenského předpisu:

1.
2.
3.

PRVÁ HLAVA ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

Čl. 1

Predmet vojenského predpisu

(1) Vojenský predpis o ženijnom prieskume a ženijnej podpore spravodajstva (ďalej len „predpis“) rieši:

- a) zásady plánovania organizácie a vykonávania ženijného prieskumu v ozbrojených silách Slovenskej republiky (ďalej len „ozbrojené sily“) ako dôležitej súčasti bojovej podpory,
- b) organizáciu, plánovanie, dokumentáciu a riadenie ženijného prieskumu,
- c) zásady prieskumu, sledovania a spravodajstva pri vedení bojovej činnosti jednotkami pozemných síl a ostatnými jednotkami ozbrojených síl,
- d) zloženie ženijných prieskumných jednotiek vyčleňovaných pre ženijnú podporu jednotiek pozemných síl,
- e) rozsah plnenia úloh orgánov ženijného prieskumu pri všetkých druhoch vojenských aktivít (ofenzívne, defenzívne, stabilizačné a umožňujúce).

(2) Predpis je určený pre veliteľov a príslušníkov:

- a) ženijných útvarov a ženijných jednotiek ozbrojených síl, ¹⁾ veliteľov a štábov ženijných útvarov ozbrojených síl, ktorí sa podieľajú na plánovaní, organizácii a riadení odbornej prípravy ženijných útvarov a jednotiek ozbrojených síl (ďalej len „ženijných útvarov a jednotiek“),
- b) veliteľov mechanizovaných (ostatných) zväzkov a útvarov, ktorí majú v podriaďenosti ženijné jednotky,
- c) veliteľstiev ozbrojených síl a generálneho štábu ozbrojených síl (ďalej len „generálny štáb“).

Čl. 2

Základné pojmy

Na účely tohto predpisu majú pojmy tento význam:

- a) aktivnosť ženijného prieskumu je vytrvalé úsilie veliteľov a štábov organizujúcich ženijný prieskum a jednotiek (orgánov) vykonávajúcich prieskum získať správy za akýchkoľvek podmienok všetkými možnými spôsobmi,
- b) bojové informácie sú rýchlo sa meniace údaje zhromaždené v boji jednotkami alebo jednotkami priamo nahlásené, ktoré ich môžu okamžite použiť v boji alebo

¹⁾ Zákon č. 346/2005 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

pri hodnotení bojovej situácie; dôležité informácie sa spravidla súčasne uvádzajú v spravodajských hláseniach,

- c) bojová prieskumná skupina je pozemná jednotka taktického stupňa vyčlenená z hlavných síl na samostatnú bojovú činnosť a v prípade potreby určená na ochranu čela, bokov alebo tyla hlavných síl počas boja,
- d) cieľavedomosť ženijného prieskumu je prísna podriadenosť prieskumných opatrení zámeru boja a sústredenie úsilia na najdôležitejšie smery a na zabezpečenie splnenia úloh ženijnej podpory,
- e) hodnovernosť ženijného prieskumu je získavanie prieskumových správ plne zodpovedajúcich skutočnej situácii,
- f) maskovanie je činnosť vojenských jednotiek, ktoré využívajú prírodné alebo umele prostriedky slúžiace na skrytie, zastieranie, utajenie alebo predstieranie určitej činnosti na bojisku,
- g) mobilita je vlastnosť alebo schopnosť vojenských jednotiek, ktorá im umožňuje premiestňovať sa z jedného miesta na druhé tak, aby si vytvorili výhodné podmienky na splnenie bojových úloh,
- h) operácia je vojenská akcia alebo uskutočnenie taktickej, zložkovej, výcvikovej alebo administratívnej vojenskej bojovej úlohy, proces vedenia boja, vrátane presunov, zásobovania, útoku, obrany a manévrov na dosiahnutie zámerov bitky alebo ťaženia,
- i) pozorovanie je základný spôsob prieskumu uskutočňovaný prieskumníkom (pozorovateľom) zrakovým a sluchovým vnímaním, rozpoznávaním a identifikáciou aj s využitím technických prostriedkov (senzorov),
- j) prieskum je celková úloha vykonávaná vizuálnym pozorovaním alebo inými detekčnými metódami na získanie informácií o aktivitách a zdrojoch protivníka alebo potenciálneho protivníka, alebo na získanie údajov o meteorologických, hydrografických alebo geografických charakteristikách určitého objektu,
- k) prieskumník ženijnej prieskumnej jednotky je osoba (jednotlivec), ktorá vykonáva prieskum za účelom zhromažďovania informácií o hrozbách, teréne a poveternostných pomeroch; prieskum vykonáva pozorovaním (načúvaním) alebo prehľadávaním (prepátraním); úlohy plní samostatne alebo v zostave jednotky (čaty, družstvá, skupiny, hliadky a pod.),
- l) samostatná prieskumná skupina je jednotka pozemných síl používaná na získanie taktických informácií podľa možnosti tak, aby nepriateľ o tom nevedel; je to účelovo vytvorená jednotka, ktorá sa vysieľa od prieskumných jednotiek pred i počas vedenia boja, ako aj počas pochodu a rozmiestnenia mimo priestoru boja,
- m) taktický prieskum a sledovanie sú operácie vedené na zhromažďovanie informácií, ktoré podporia veliteľov pri plánovaní a vykonávaní boja alebo zapájajú sa do boja,
- n) topografická orientácia je spôsob identifikácie (stotožnenia) polohy v teréne s mapou. Ide o presné stotožnenie viditeľných význačných terénnych predmetov

- (sídliel, vodstva a pod.) a terénnych tvarov (rovín, údolí, horstiev, plošín a pod.) s ich obrazom na mape spracovanej v štandardoch NATO a v súradnicovom systéme WGS 84 (World Geodetic System),
- o) včasnosť a operatívnosť ženijného prieskumu sú zásady pre získavanie a odovzdávanie potrebných ženijných prieskumových správ veliteľom, štábom a jednotkám v stanovených lehotách a pre ich rýchlu analýzu a vyhodnotenie v záujme okamžitého využitia pri rozhodovaní, organizácii a riadení ženijnej podpory,
 - p) vzdušný prieskum je zhromažďovanie informácií spravodajského záujmu vizuálnym pozorovaním, vzdušným fotografovaním a kamerovým snímaním i s využitím potrebných leteckých senzorov z prieskumných vrtuľníkov, ľahkých prieskumných lietadiel a z bezpilotných vzdušných prostriedkov,
 - r) ženijné spravodajské informácie sú výsledný produkt údajov získaný spracovaním informácií o ženijných operáciách nepriateľa a jeho zdrojoch, podmienkach prostredia, vojenskej geografii a teréne, ktoré vyžaduje veliteľ na plánovanie bojových operácií,
 - s) ženijný prieskum je neoddeliteľnou súčasťou prieskumu; od výsledkov prieskumu závisí úroveň a reálnosť ženijnej podpory jednotiek v boji, pri presunoch a rozmiestnení jednotiek mimo boja.

D R U H Á H L A V A

VŠEOBECNÉ ZÁSADY

Čl. 3

Požiadavky na ženijný prieskum

(1) Prieskum (Reconnaissance) je základom zhromažďovania informácií a vykonáva sa pred operáciou, počas nej i po nej. Poskytuje informácie používané v procese spravodajskej prípravy bojiska (Intelligence Preparation of the Battlespace – IPB), ako aj veliteľmi za účelom formulovať, overiť alebo zmeniť vlastné varianty činnosti. Prieskum je rozhodujúci pre obsadenie priestorov sústredenia, ochranu síl a udržiavanie bojových schopností. Každá prieskumná jednotka má presne určené úlohy na podporu zámeru manévru veliteľa. Využíva náležitý pohyb a prieskumnú techniku, používa pozorovacie stanovištia a má vypracované vlastné stále operačné postupy (SOP).

(2) Každá bojová jednotka, jednotka bojovej podpory a jednotka bojového zabezpečenia má povinnosť poskytovať informácie o teréne, civilných aktivitách miestneho obyvateľstva a zložení síl nepriateľa bez ohľadu na jej umiestnenie na bojisku a plnenie základných úloh. Aj keď všetky jednotky pozemných síl vykonávajú prieskum, na plnenie úloh prieskumu sú špeciálne vycvičené prieskumné sily od bojových jednotiek a jednotiek bojovej podpory. Súčasťou prieskumu jednotiek

bojovej podpory je aj ženijný prieskum (Engineer Reconnaissance – ERECCE), ktorý sa vyznačuje nepretržitosťou v rámci operácie. Ženijné prieskumné jednotky zhromažďujú informácie o teréne, pretože ten ovplyvňuje presuny nepriateľa i vlastných jednotiek.

(3) Množstvo ženijných úloh v príprave a v priebehu operácie vyžaduje skladové zásoby a prostriedky, ktoré sa permanentne nedržia v jednotkách a ich pridelenie, vrátane personálu, je dôležité pre úspešné a rýchle dokončenie ženijných prác. Preto je ženijný prieskum kľúčovou činnosťou pre získanie presných informácií a dostatočného času na podrobné zmapovanie dostupných zdrojov v priestore operácie a ich pružné využitie v prospech bojujúcich jednotiek.

(4) Hlavnou úlohou ženijného prieskumu je zabezpečiť taktickým a ženijným veliteľom včasné a presné ženijné informácie o operačnom prostredí a o ženijných aktivitách a zámeroch nepriateľa. Je nevyhnutné, aby ženijný veliteľ udržiaval s taktickým veliteľom neustály kontakt a súčinnosť pri plnení rozhodujúcich úloh rekognoskácie, čím sa zabezpečí včasná identifikácia všetkých ženijných aspektov ovplyvňujúcich operáciu. Zloženie ženijnej prieskumnej jednotky závisí od charakteru úlohy, ale nikdy sa nesmie podceniť otázka jej ochrany.

(5) Ženijný prieskum riadi veliteľ, ktorý stanoví požiadavky na rozhodujúce (kritické) informácie (Commanders Critical Information Requirements – CCIR) a požiadavky na ostatné informácie. Ženijný prieskum sa musí centrálne koordinovať, pričom bežne sa vykonáva v rámci uceleného (vševojskového) prieskumu. Ženijný prieskum vyžaduje špeciálny výcvik a jeho výsledky musia byť prístupné pre všetky jednotky.

Čl. 4

Ženijná podpora spravodajstva

(1) Spravodajstvo je pomenovanie činnosti, ktorej výsledkom je spracovanie informácií týkajúcich sa cudzích štátov, nepriateľských síl alebo prvkov a priestorov aktuálnej alebo potenciálnej bojovej činnosti.

(2) Spravodajská činnosť sa vykonáva nepretržite pred plánovaním operácie, počas prípravy, ako aj v jej priebehu. Hlavným poslaním plánovania a vykonávania spravodajskej činnosti je spravodajská podpora rozhodovacieho procesu veliteľa. Celý proces plánovania a riadenia spravodajskej činnosti sa odvíja z úrovne generálneho štábu – spoločného spravodajského centra.

(3) Problematiku ženijného spravodajstva je potrebné chápať hlavne v dvoch rovinách, ktoré súvisia s ich zaradením do príslušných organizačných štruktúr:

- a) v rovine ženijných dôstojníkov – koordinátorov na jednotlivých stupňoch velenia, ktorí poskytujú odborné poradenstvo svojim nadriadeným veliteľom; ich dôležitá úloha spočíva v koordinácii problematiky ženijnej podpory vojsk/operácií naprieč všetkými stupňami velenia; sú súčasťou riadenia ženijnej podpory,
- b) v rovine veliteľov ženijných útvarov/jednotiek, ktoré plnia úlohy ženijnej podpory a disponujú príslušným štábom, vrátane špecialistov zaoberajúcich sa problematikou ženijnej podpory.

(4) Ženijné spravodajstvo (ženijné spravodajské informácie) je všeobecne definované ako produkt pochádzajúci zo spracovania informácií týkajúcich sa ženijných činností nepriateľa a jeho zdrojov, podmienok životného prostredia, vojenských geografických informácií a terénu, ktoré vyžaduje veliteľ v rámci procesu plánovania bojových operácií. Ženijné informácie môžu zhromažďovať a hlásiť všetky druhy jednotiek, spravodajské agentúry, ako aj príslušné orgány ženijného prieskumu. Množstvo vecí z oblasti pôsobnosti ženijného spravodajstva je predmetom záujmu ostatných jednotiek, služieb, spravodajských služieb a agentúr a požaduje sa schopnosť výmeny informácií v rámci jednotlivých veliteľstiev i medzi nimi.

(5) Ženijné spravodajstvo a ženijné spravodajské informácie majú z hľadiska svojho obsahu a rozsahu veľmi široký záber. Môžu zahŕňať operačné schopnosti vlastných síl a nepriateľa, terén, počasie, geografické informácie, ako aj informácie o infraštruktúre a využiteľných zariadeniach a zdrojoch potrebných pre vedenie operácie. Chápanie významu pojmu „Engineer Intelligence“ môže reflektovať určitý produkt vo forme ženijnej spravodajskej informácie, ako aj proces tvorby tohto produktu, teda problematiku realizácie ženijného spravodajstva, ktoré podporuje nasledujúce funkcie:

- a) formovanie (vyčleňovanie) síl a prostriedkov pre operáciu – odporúčania veliteľom a navrhovanie optimálneho zloženia ženijných jednotiek,
- b) spravodajské ženijné hodnotenie v rámci spravodajskej prípravy bojiska (operačného priestoru) – napríklad priechodnosť terénu a pod.,
- c) pochopenie (znalosť) situácie,
- d) proces spoločného targetingu – napríklad pomoc pri identifikácii alternatívnych cieľov a zámerných bodov,
- e) ochrana síl – napríklad skúmanie, ako môže nepriateľ využiť terén a aké opatrenia vlastných síl by mohli znížiť či eliminovať potenciálne nepriateľské akcie (činnosti).

(6) Spravodajský cyklus spracováva informácie z bojiska a skladá sa zo štyroch krokov, zavŕšených distribúciou požadovaných spravodajských informácií

(plánovanie, zber, spracovanie a distribúcia). Ženijné informácie sú jedným z prvkov celého systému spravodajstva a prechádzajú rovnakým spravodajským cyklom, ako ďalšie informácie z bojiska. Z uvedeného vyplýva nevyhnutnosť integrácie so všetkými prvkami spravodajského systému.

(7) Velitelia prijímajú rozhodnutia a riadia činnosti na základe ich pochopenia situácie. V priebehu nepretržitého operačného procesu nadobúdajú pokyny veliteľa rôzne podoby, a to v priebehu procesu plánovania, prípravy, ako aj počas vlastnej realizácie. Velitelia začleňujú plnenie prieskumných bojových úloh a prostriedky sledovania do formovaniu integrovaného plánu spravodajstva, sledovania a prieskumu. Ženijný prieskum poskytujúci údaje prispievajúce k formulácii odpovedí na požiadavky veliteľa na dôležité informácie môže byť dôležitou súčasťou tejto činnosti. Ženijné prieskumné činnosti integrované s plánom veliteľa pre spravodajstvo, sledovanie a prieskum môžu zhromaždiť dôležité informácie, ktoré ovplyvňujú konečnú podobu plánu. Plán spravodajstva, sledovania, zisťovania cieľov a prieskumu je odrazom integrovanej stratégie zberu informácií, vrátane plánu použitia, tvorby a odovzdávania informácií, ktoré budú efektívne uspokojovať prioritné požiadavky veliteľa na spravodajské informácie.

(8) Prieskumom sa identifikujú charakteristické vlastnosti terénu, prekážky (obmedzenia) pre presuny vlastných síl i síl nepriateľa, ako aj usporiadanie nepriateľských síl a civilného obyvateľstva, ktoré veliteľ môže operatívne (rýchlo) využiť pre manéver svojich síl. Prieskum je rozhodujúci pre obsadenie priestorov sústreďovania, ochranu síl a udržiavanie bojových schopností.

(9) Ženijný prieskum produkuje informácie, ktoré sa týkajú činnosti ženijných jednotiek a prostriedkov nepriateľa, vojensko-geografických informácií a prostredí v teréne. Informácie získané ženijným prieskumom ženijná prieskumná jednotka zhromažďuje a hlási do systému zhromažďovania nadriadeného stupňa – spravodajstvo, sledovanie, zisťovanie cieľov a prieskum (Intelligence, Surveillance, Target Acquisition and Reconnaissance – ISTAR).

(10) Výsledky ženijného prieskumu sa môžu vo forme spravodajských informácií, zobrazení či usporiadaných dát distribuovať prostredníctvom komunikačných a informačných systémov (KIS), a to formou tabuliek, nákresov, priesvitiek, diagramov, databáz a máp. Výber formy distribúcie vždy závisí od konkrétneho určeného cieľa, ako aj od konkrétneho prostriedku alebo systému distribúcie.

(11) Ženijný prieskum tvorí neodmysliteľnú časť spravodajskej prípravy bojiska a velitelia ženijných jednotiek a ženijné sily ho využívajú na:

- a) poskytovanie odporúčaní veliteľovi a zodpovedajúcemu personálu ohľadom vplyvu terénu a počasia na mobilitu vlastných síl a síl nepriateľa,
- b) poskytovanie odporúčaní veliteľom ohľadom použitia vlastných ženijných síl a prostriedkov,
- c) poskytovanie odpovedí na informačné požiadavky týkajúce sa ženijnej činnosti nepriateľa v teréne, ktoré môžu naznačiť jeho zámer a doplniť informácie do zobrazovania všeobecnej situácie a jej možného vývoja,
- d) odhady možného rozsahu vplyvu nepriateľských prostriedkov na plnenie úloh podľa plánu a na návrh metód na obmedzenie týchto hrozieb.

(12) Vzájomný vzťah spravodajstva a ženijného prieskumu je založený na dokončení spravodajského cyklu distribúciou informácií naspäť do tohto cyklu. Spravodajský cyklus má štyri samostatne prebiehajúce kroky – plánovanie a riadenie, zhromažďovanie informácií, spracovanie informácií a tvorbu spravodajských informácií. V rámci spravodajského cyklu sa realizujú aktivity na spracovanie všetkých informácií, ktoré sú k dispozícii, na rozlíšenie dôležitého od nepodstatného, na pátranie po novom, neznámom a na zavŕšenie spravodajskej činnosti konečným spracovaním spravodajského produktu a jeho distribúciou. V rámci tohto procesu sa informácie získavajú, zhromažďujú a spracúvajú do formy spravodajskej informácie, spravodajského hlásenia (Intelligence Report – INTREP) a poskytujú sa k dispozícii jednotlivým užívateľom. Ženijné spravodajské informácie sú jedným z prvkov celkového spravodajského systému. Môžu mať formu produktu alebo procesu, ktorý podporuje nasledujúce úlohy:

- a) formovanie, vyčleňovanie síl a prostriedkov pre operáciu; plánovanie síl a plánovanie optimálnej štruktúry ženijných jednotiek pre jednotlivé činnosti, najmä s ohľadom na terén,
- b) spravodajská príprava bojiska, najmä prehodnotenie terénnych aspektov,
- c) pochopenie situácie, vytvorenie celkového obrazu o teréne a o spôsobilostiach nepriateľa,
- d) proces spoločného určovania cieľov; ženijné spravodajské informácie sa môžu podieľať na výbere cieľov, zámerných bodov a na odhade škôd vzniknutých bojovou činnosťou,
- e) ochrana síl, ohodnotenie využitia terénu nepriateľom a navrhovanie opatrení proti potenciálnym nepriateľským aktivitám.

(13) Zabezpečenie dostatočne presného obrazu o priestore nasadenia pozemných jednotiek si vyžaduje centralizované riadenie informačného toku, paralelné koordinované spravodajské aktivity všetkých úrovní velenia a včasnú distribúciu spravodajských informácií medzi používateľov, ktorí ich potrebujú.

(14) Kým nie sú údaje a informácie zanalyzované alebo spojené s inými údajmi či produktmi, nie je spravodajská informácia spracovaná. Skôr sa môže považovať za bojovú informáciu alebo prvotný údaj.

T R E T I A H L A V A

ORGANIZÁCIA ŽENIJNÉHO PRIESKUMU A JEHO PLÁNOVANIE

Čl. 5

Cieľ a úlohy ženijného prieskumu

(1) Bez ohľadu na rozsah vykonávaných ženijných prieskumných činností je potrebné charakterizovať problematiku ženijných prác a ženijnej podpory. Ženijné práce (Military Engineering – MILENG) sa v rámci NATO definujú ako také ženijné činnosti (aktivity), ktoré sa vykonávajú bez ohľadu na druh síl (jednotiek) na utváranie fyzikálnych charakteristík operačného prostredia.

(2) Ženijné práce sú neodmysliteľnou súčasťou každej zo spoločných funkcií boja (operácie) na všetkých stupňoch velenia, v rámci plnenia akejkoľvek bojovej (operačnej) úlohy. Splnenie či nesplnenie ženijných prác v požadovanom rozsahu a kvalite ovplyvňuje splnenie či nesplnenie cieľa boja (operácie). Veľa ženijných úloh plnených na taktickom stupni má vo svojom dôsledku operačný či strategický dopad. Význam ženijných prác vo všetkých fázach operácie spočíva hlavne v umožňovaní pohybu a poskytovaní ochrany vlastným silám a v bránení v pohybe nepriateľovi. V operáciách vystupuje do popredia hlavne problematika likvidácie munície obsahujúcej výbušniny (Explosive Ordnance Disposal – EOD), vrátane podielu na realizácii opatrení proti improvizovaným výbušným zariadeniam (Counter Improvised Explosive Devices – CIEDs). K nemenej dôležitým ženijným prácam patria aj tie, ktoré sú spojené s budovaním a rozvojom požadovanej infraštruktúry, umožňujúcej použitie a udržanie nasadených síl, a s problematikou ochrany životného prostredia. Ďalšie požiadavky na ženijné práce sa kladú i po skončení fáz (etáp) boja. Stanovenie cieľov v oblasti ženijných prác sa dosahuje aj koordinovaným plánovaním a použitím vojenských, ako aj civilných ženijných schopností.

(3) V rámci činnosti vojsk sa uplatňuje princíp, že jednoduché ženijné práce plnia samostatne všetky druhy jednotiek. Ženijné jednotky plnia najzložitejšie a špecifické úlohy, vyžadujúce zvláštnu prípravu osôb, plánovanie a organizáciu plnenia úloh použitia špeciálnej techniky, munície, materiálu (technológií) a postupov.

(4) Pri riešení problematiky ženijných prác a ženijnej podpory v operáciách by sa v súvislosti s požiadavkou komplexného prístupu mali uplatňovať najmä nasledujúce princípy:

- a) interoperabilita, teda súlad zamerania (obsahu) ženijných prác vykonávaných ženijnými jednotkami našich ozbrojených síl a NATO; ide o požiadavku na rovnaký rozsah pôsobnosti vlastných ženijných jednotiek s jednotkami NATO,
- b) koordinácia a riadenie ženijných prác, ženijnej podpory a zdrojov naprieč všetkými stupňami velenia; naplnenie tohto princípu vyžaduje služobné zaradenie ženijných dôstojníkov do priamej podriadenosti veliteľov,
- c) určovanie (schvaľovanie) priorít ženijnej podpory veliteľmi jednotlivých stupňov velenia,
- d) uplatnenie zásad velenia a riadenia (C2) v rámci riadenia ženijnej podpory, delegovanie zodpovednosti a pridelenie právomocí,
- e) centralizované riadenie ženijných prác a ich decentralizovaná realizácia; zodpovednosť za realizáciu ženijných prác sa musí byť delegovať na najnižšiu vhodnú (primeranú) úroveň.

(5) Pre rýchle a kvalitné splnenie ženijných úloh je nevyhnutný ženijný prieskum. Cieľom ženijného prieskumu je získať prieskumové údaje o nepriateľských ženijných opatreniach a teréne v priestore boja (predpokladanej činnosti), nutné pre veliteľov na prípravu rozhodnutí a na organizáciu ženijnej podpory zväzkov, útvarov a jednotiek.

(6) Medzi úlohy ženijného prieskumu patrí:

- a) vykonanie analýzy terénu v rámci spravodajskej prípravy bojiska,
- b) prieskum ciest,
- c) potvrdenie alebo získanie nových informácií a možnosti presunov v teréne mimo ciest, jeho dopravnej kapacity a priechodnosti,
- d) prieskum prírodných prekážok a nepriateľských zátarás,
- e) získanie komplexných informácií o rozmiestnení, veľkosti a organizačnej štruktúre zoskupenia, presunoch a postupe ženijných jednotiek nepriateľa,
- f) zistenie terénnych vlastností pre podporu predsunutého letectva,
- g) zistenie stavu infraštruktúry, zariadení a rozmiestnenia zdrojov,
- h) zistenie maskovacích a ochranných vlastností terénu,
- i) ženijná podpora EOD jednotiek najmä v oblasti prieskumu na zistenie prítomnosti výbušných prostriedkov,
- j) získanie informácií o škodách vzniknutých následkom bojovej činnosti,
- k) styčné a eskortné úlohy,
- l) podpora iných ženijných úloh, napr. ničenie objektov taktického významu,
- m) prieskum vodných prekážok,
- n) prieskum vodných zdrojov.

(6) Spôsoby vykonávania ženijného prieskumu sú:

- a) pozorovanie,
- b) načúvanie,
- c) pozemné a vzdušné fotografovanie,
- d) priama prehliadka,
- e) výpad.

(8) Údaje sa získavajú tiež vyhodnocovaním ukoristených bojových a iných dokumentov, fotografií a vzoriek ženijnej techniky a materiálu. Dôležitými zdrojmi ženijných prieskumových správ sú informácie a správy od nadriadeného štábu, od ostatných druhov prieskumu a výsledky štúdia rôznych vojensko-geografických dokumentov.

Čl. 6

Orgány ženijného prieskumu

(1) Ženijný prieskum uskutočňujú ženijné jednotky samostatne alebo v zostave vojskového prieskumu.

(2) Prieskumnými orgánmi ženijného prieskumu sú:

- a) ženijná pozorovacia hliadka (ŽPoH),
- b) ženijná prieskumná hliadka (ŽPsH).

(3) Ženijná pozorovacia hliadka (Engineer Surveillance Patrol) sa vyčleňuje s cieľom zistiť pozorovaním činnosť a opatrenia nepriateľa v priestore operácie. Pozorovanie sa vedie zo ženijných pozorovacích stanovišť pomocou technických prostriedkov na pozorovanie. Okrem toho sa pozorovanie vykonáva aj z vozidiel a vrtuľníkov. Ak je priaznivá situácia, vedie sa prieskum pozorovaním v spojení s priamou prehliadkou terénu a objektov.

(4) Ženijná pozorovacia hliadka je zložená z dvoch až troch ženistov. Je vybavená prostriedkami pre nočné videnie, pre pozorovanie, mapou, buzolou prípadne GPS a prostriedkami KIS. Hliadke sa určujú nutné údaje o nepriateľovi a o vlastných jednotkách, miesto pozorovacieho stanovišťa, orientačné body, objekt (pásma pozorovania), na čo má zamerať pozornosť, čas a spôsob predloženia hlásenia a varovné signály. Výsledky pozorovania sa zapisujú do denníka pozorovania a zakresľujú do mapy. Úlohy pre pozorovanie v noci sú podobné ako vo dne, určujú sa však do menšej hĺbky.

(5) Činnosť hliadky riadi určený veliteľ, ktorý v stanovenom čase hlási výsledky pozorovania veliteľovi, ktorý hliadku vyslal. O najdôležitejších výsledkoch

prieskumu informuje veliteľ hliadky bezprostredne veliteľa, ktorý hliadku vyslal, a veliteľa práporu (roty) v priestore zodpovednosti, v ktorom sa pozorovanie uskutočňuje.

(6) Ženijná prieskumná hliadka (Engineer Reconnaissance Patrol) určená do prieskumných orgánov brigády sa pripravuje na plnenie úloh a úlohy aj plní v zostave samostatných prieskumných hliadok. Do priestoru činnosti sa prepravuje v zostave prieskumných orgánov brigády a prieskumnú činnosť vykonáva pod jej ochranou alebo, počas krátkej doby, aj samostatne. Získava správy ženijného charakteru o nepriateľovi a teréne pred predným okrajom, na bokoch a v hĺbke bojovej zostavy nepriateľa.

(7) Pri prieskume ženijných opatrení nepriateľa, vodných prekážok, terénu a objektov (priestorov) plní ženijná prieskumná hliadka úlohy na určenom smere postupu metódou postupného plnenia od objektu (priestoru) k objektu (priestoru) v úzkej súčinnosti so vševojskovými prieskumnými orgánmi nadriadeného.

(8) Ženijná prieskumná hliadka plní spravidla úlohy (pešo, na vozidle, prípadne na vrtuľníku) v orgánoch vševojskového prieskumu, pričom zisťuje:

- a) vodné a iné prekážky a možnosti ich prekonania,
- b) stav ciest, cestných objektov, mostov a miest pre zriadenie prepravísk,
- c) ochranné a maskovacie vlastnosti terénu,
- d) miesta výskytu vodných zdrojov a ich stav, výskyt miestneho stavebného materiálu a prostriedkov,
- e) výbušné a nevýbušné zátaras, ako aj nutné ženijné opatrenia na ich prekonanie, prípadne využitie,
- f) prieskum na ničenie výbušných materiálov (Explosive Ordnance Reconnaissance – EOR)
- g) aké sú možnosti na zatarasovanie a ničenie,
- h) iné údaje pre plnenie úloh ženijnej podpory.

Čl. 7

Ženijný prieskum podľa cieľov a úloh

(1) Všeobecný ženijný prieskum sa organizuje a vykonáva s cieľom získať údaje o ženijných opatreniach nepriateľa a o teréne, potrebné na prípravu rozhodnutia taktického veliteľa a na organizáciu ženijnej podpory. Vykonáva sa predovšetkým silami ženijných jednotiek. Prieskumové správy získané všeobecným ženijným prieskumom sa v súlade s cieľmi a úlohami ženijnej podpory spresňujú podrobným ženijným prieskumom.

(2) Podrobný ženijný prieskum sa organizuje a vykonáva s cieľom spresniť správy získané všeobecným ženijným prieskumom a získať všetky potrebné informácie (údaje) nutné na splnenie konkrétnej úlohy ženijnej podpory. Úlohy podrobného ženijného prieskumu plnia ženijné prieskumné jednotky, ostatné ženijné jednotky a jednotky ostatných útvarov bezprostredne pred splnením konkrétnej úlohy ženijnej podpory. Obsah úloh podrobného ženijného prieskumu a vyčlenenie síl a prostriedkov na jeho plnenie závisí od zložitosti a náročnosti úlohy, ktorá sa má splniť.

(3) Výsledky ženijného prieskumu spracovávajú velitelia prieskumných orgánov formou prieskumových hlásení. Obsah hlásenia závisí od úlohy a od druhu prieskumu.

Čl. 8

Sily na vykonávanie prieskumu

(1) Všeobecne rozoznávame získavanie informácií pozorovaním človekom a technickými prostriedkami (senzormi). Zdrojom informácií sú všetky prieskumné orgány a prostriedky vykonávajúce prieskum a sledovanie. Pozemný prieskum a sledovanie vykonávajú osoby (jednotlivci) alebo skupiny (hliadky) na vozidlách alebo pešo (mimo vozidiel). Neoddeliteľnou súčasťou pozemného prieskumu je aj ženijný prieskum.

(2) Ženista prieskumník musí mať vysoké morálne vlastnosti a musí byť aj telesne zdatný a vytrvalý. Vykonáva prieskum za účelom zhromažďovania ženijných informácií o hrozbách, teréne a poveternostných pomeroch. Úlohy plní samostatne alebo v zostave jednotky (hliadky, skupiny). Prieskum sa vykonáva na vozidle alebo pešo pri potrebe podrobných ženijných informácií. Je povinný:

- a) ovládať spôsoby dokonalého maskovania a nepozorovaného priblíženia sa k nepriateľovi alebo objektu prieskumu,
- b) vedieť zisťovať ženijné prieskumové údaje o nepriateľovi a teréne,
- c) poznať výzbroj nepriateľa, zapamätať si rozlišovacie znaky na jeho technike,
- d) vedieť hodnotiť objekty prieskumu (mosty, vodné prekážky, výbušné i nevýbušné zátarasy) na základe ich pozorovania,
- e) mimoriadne dobre ovládať prácu s trhavinami,
- f) poznať a vedieť používať prostriedky ženijného prieskumu,
- g) poznať zásady plnenia všetkých ženijných opatrení,
- h) vedieť sa správne a rýchlo orientovať v teréne a plniť úlohy samostatne aj počas dlhodobého odlúčenia od svojej jednotky,
- i) správne pozorovať, počúvať a hlásiť čo zaregistroval, podľa znakov a vonkajších príznakov zistiť možného nepriateľa a charakter jeho činnosti,

- j) vedieť využívať ochranné vlastnosti terénu a objektov proti účinkom zbraní hromadného ničenia (ZHN),
- k) vedieť prakticky používať prostriedky (KIS),
- l) vedieť zahladzovať stopy po vlastnej činnosti,
- m) poznať zásady sebazáchovy a ovládať spôsoby poskytovania prvej pomoci,
- n) ovládať činnosť pri odlúčení od jednotky.

(3) Veliteľ ženijnej prieskumnej jednotky musí mať potrebné teoretické i praktické vedomosti a skúsenosti zo ženijného prieskumu, musí vedieť dobre organizovať a plniť úlohy ženijnej podpory a disponovať aj ďalšími schopnosťami a zručnosťami, ako napríklad:

- a) dôkladne poznať svojich podriadených a správne využívať ich schopnosti pri plnení úloh ženijného prieskumu,
- b) vychovávať podriadených a cvičiť ich tak, aby si dokonale osvojili vedomosti, zásady a spôsoby plnenia úloh ženijnej podpory,
- c) vedieť efektívne využívať a organizovať svoju jednotkou na prieskumnú činnosť,
- d) vedieť používať dohovorené signály na začatie strelby zbraní, ktoré ho podporujú,
- e) vedieť zo ženijného hľadiska vyhodnocovať úmysly nepriateľa,
- f) poznať organizáciu, materiálne a technické vybavenie a možnosti ženijných jednotiek nepriateľa,
- g) vedieť kresliť taktické náčrty, ako aj náčrty so ženijnými opatreniami a bojovými prostriedkami nepriateľa,
- h) kontrolovať správy získané od nepriateľa; na ich základe zostavovať správne prieskumové hlásenia a včas ich odovzdať podľa nariadenia,
- i) vyhodnocovať prieskumové údaje a okamžite ich odovzdať tomu, kto prieskum nariadil,
- j) byť osobne tam, kde jeho vojaci plnia najdôležitejšie úlohy,
- k) vedieť získavať a vyhodnocovať potrebné informácie z máp, leteckých snímok a iných dostupných materiálov,
- l) aktívne ovládať anglický jazyk na úrovni SLP 2 (STANAG 6001) a poznať jazyk používaný v priestore operácie,
- m) vedieť rýchlo organizovať a riadiť ženijný prieskum v zložitých situáciách s použitím najmodernejšej techniky.

(4) Veliteľ ženijnej prieskumnej jednotky, hliadky (skupiny) nesmie začať plniť úlohu, kým neskontroluje, či ju jeho podriadení poznajú a či je technika a materiál pripravený na jej plnenie. Rozkaz na návrat môže vydať iba veliteľ, a to len v krajnom prípade, keď počet ranených alebo mŕtvych príslušníkov jednotky ohrozuje úspešné splnenie úlohy.

(5) Povinnosti veliteľov a príslušníkov iných ženijných jednotiek vykonávajúcich ženijný prieskum (pontónové, zatarasovacie a ďalšie) sú podobné ako pri ženijných prieskumných jednotkách. Obsah a rozsah musí zodpovedať stanovenej úlohe ženijného prieskumu. Pre velenie týmto prieskumných jednotkám sa vyberajú najlepší velitelia.

(6) Príprava ženijných jednotiek (družstiev) rôznych odborností okrem ženijných prieskumných jednotiek, sa zameriava na plnenie úloh ženijného prieskumu podľa bojového predurčenia jednotky. Obsahom prípravy musia byť také úlohy ženijného prieskumu, ktoré zabezpečujú splnenie úloh ženijnej podpory ženijnou jednotkou, skupinou alebo oddielom.

(7) Velitelia ženijných prieskumných jednotiek musia byť výborne odborne pripravení a mať vysoké organizačné schopnosti. Musia byť samostatní a iniciatívni, musia sa vedieť orientovať v zložitých bojových situáciách a dobre poznať zásady vedenia súčasného boja a spôsoby použitia bojovej i ženijnej techniky a materiálu.

Čl. 9

Plánovanie prieskumu

(1) Nepretržitý a aktívny prieskum umožňuje veliteľovi včas odhaliť zoskupenie, úmysel a možný charakter činnosti nepriateľa, získať údaje o teréne a ostatné informácie nevyhnutné na zdôvodnenie rozhodnutia pre úspešne vedenie boja. Organizácia prieskumu je prvoradou povinnosťou všetkých veliteľov a štábov.

(2) Pozemné sily (najmä bojové jednotky a jednotky bojovej podpory) sa obvykle zameriavajú na vojenské operácie v otvorenom teréne a proti podobným formáciám nepriateľa. Štandardný prieskum v takomto prostredí je zameraný na získavanie informácií o nepriateľovi a teréne. Pozemné jednotky však musia zväžiť aj poznanie netradičného rozmanitého prostredia a jeho vplyv na jeho aktivity.

(3) V dnešnej dobe v rôznych konfliktoch sa využíva manévrový prístup k vedeniu boja, ale aj polovojenské jednotky, partizáni a povstalci, teroristi a kriminálne skupiny a určité civilné skupiny a jednotlivci. Hrozby v takýchto vojnových konfliktoch môžu vyplývať z informačných operácií, použitia zbraní veľkej deštrukcie, z bojových aktivít v zastavanom prostredí (najmä v mestách), z terénu či z angažovania sa civilistov v útokoch proti vojakom a jednotkám ozbrojených síl.

(4) Plánovanie prieskumu a jeho realizácia veliteľmi výrazne prispieva k poznaniu bojiska. Každý veliteľ uskutočňuje premyslený a primerane ofenzívny prieskum, pričom jeho plánovanie má zabezpečiť dosiahnutie efektívnych výsledkov.

Veliteľ preto musí na splnenie prieskumných úloh stanoviť priority. Za pozemný a vzdušný prieskum všeobecne zodpovedá štáb a jeho zložka G3 a spravidla zahŕňa ženíjný prieskum, prieskum PVO, RCHB prieskum a delostrelecký prieskum. Za odborné riadenie v rámci štábu nesie primárnu zodpovednosť G2. Tieto dve zložky štábu spolu zodpovedajú za plánovanie, prípravu a vykonávanie prieskumu a za sledovanie. V rámci bojovej podpory brigády je špeciálnou jednotkou rota ISTAR, ktorá je určená na poskytovanie spravodajskej podpory veliteľovi a štábu brigády v procese plánovania a vedenia operácie a vykonávania elektronického boja v samostatnej brigáde. Integruje a synchronizuje plánovanie a použitie prostriedkov elektronického boja, prieskumu a sledovania, ktoré sa nachádzajú v podriadenosti veliteľa brigády. Prieskumná jednotka je špeciálnou jednotkou bojovej podpory určená na poskytovanie spravodajskej podpory veliteľovi a štábu vykonávaním pozemného prieskumu.

(5) Pre splnenie úloh je rozhodujúca schopnosť veliteľov jednotiek prieskumu porozumieť ich zameraniu najmä z hľadiska zodpovedania nasledujúcich otázok:

- a) komu sa poskytuje podpora,
- b) aké sú hlavné úlohy prieskumu,
- c) aké má byť tempo prieskumu.

(6) Tieto informácie môžu mať vplyv na riadenie úsilia prieskumu. Velitelia potrebujú poznať minimálne svoje základné úlohy, ako napr.:

a) na čo sa má prieskum zamerať:

- 1. hrozba/nepriateľ (pravidelné alebo nepravidelné jednotky, teroristické organizácie, kriminálne elementy),
- 2. spoločnosť, demografické charakteristiky,
- 3. terén (mosty, cesty, ochranné vlastnosti terénu),
- 4. infraštruktúra (politická situácia, zariadenia, zásobovanie potravinami),
- 5. koľko a akých hlavných úloh prieskumu sa má ešte plniť alebo neplniť,

b) aká bude rýchlosť pohybu prieskumu:

- 1. či má sa prieskum vykonávať na vozidlách alebo pešo,
- 2. či sa má prieskum vykonávať skryto alebo ofenzívne,
- 3. či má byť prieskum pozvoľný alebo rýchly,
- 4. koľko je dohodnutých záväzných kritérií,

c) z hľadiska dohodnutých záväzných kritérií sa zvažuje:

- 1. aké sú používané pravidlá nasadenia,
- 2. v akej situácii sa nachádza podporovaná jednotka,
- 3. za akej situácie bude prieskumná jednotka vykonávať prieskum,
- 4. aké, resp. ktoré zbrane sa použijú na ničenie cieľov.

Čl. 10

Organizácia a plánovanie ženijného prieskumu

(1) Ženijný prieskum je súčasťou vojskového (celkového) prieskumu. Nepretržitý a aktívny prieskum umožňuje veliteľom včas odhaliť zoskupenie, úmysel a možný ráz činnosti nepriateľa, získať údaje o teréne a ďalšie informácie nevyhnutné na zdôvodnenie rozhodnutia pre úspešné vedenie boja. Organizácia ženijného prieskumu je prvoradou povinnosťou veliteľov a štábov a zahŕňa:

- a) stanovenie cieľov a úloh pre ženijný prieskum a vyčlenenie nevyhnutných síl a prostriedkov na ich plnenie,
- b) vydanie úloh vykonávateľom ženijného prieskumu do začatia boja, ako aj v jeho priebehu; podľa potreby spracovanie požiadaviek na prieskum nadriadenému,
- c) priestorové a časové plánovanie ženijného prieskumu na jednotlivé priestory (objekty),
- d) prípravu jednotiek (skupín) určených pre ženijný prieskum a ich všestranné zabezpečenie,
- e) kontrolu plnenia vydaných nariadení,
- f) organizáciu nepretržitého spojenia s orgánmi ženijného prieskumu a ich riadenia,
- g) zaistenie bezpečnosti orgánom ženijného prieskumu,
- h) logistické zabezpečenie činnosti orgánov ženijného prieskumu,
- i) zladenie úsilia síl a prostriedkov prieskumu podľa úloh (objektov), smerov, čiar, času a spôsobu ich plnenia,
- j) sústreďovanie a vyhodnocovanie správ o ženijných opatreniach nepriateľa, o teréne a objektoch.

(2) Poradie jednotlivých opatrení týkajúcich sa organizácie ženijného prieskumu je určené konkrétnou situáciou. Po obdržaní bojovej úlohy sa musí okamžite organizovať získavanie správ potrebných pre rozhodnutie veliteľa a pre organizáciu ženijnej podpory. Organizácia ženijného prieskumu je založená na pochopení charakteru operácie, na poznaní možností síl a prostriedkov ženijného prieskumu a na ich efektívnom využití, na znalosti ženijných spôsobilostí nepriateľa, jeho materiálu a techniky, ako aj na tvorivom prístupe a iniciatíve vykonávateľov plánovania a realizácie ženijného prieskumu.

(3) Východiskovými podkladmi pre organizáciu ženijného prieskumu sú:

- a) bojová úloha,
- b) rozhodnutie veliteľa,
- c) úlohy veliteľa a pokyny náčelníka štábu,
- d) operačný rozkaz a jeho prílohy pre spravodajstvo a ženijnú podporu,
- e) doposiaľ známe informácie o ženijných opatreniach nepriateľa a o teréne,
- f) stav síl a prostriedkov pre ženijný prieskum a ich možnosti.

(4) Cieľ prieskumu, hlavné úsilie prieskumu (priestory, smery, atď.), typ potrebných informácií a časový priestor stanovuje veliteľ. Náčelník štábu zodpovedá za organizáciu prieskumu a jeho riadenie. Konkretizuje prieskumné úlohy, určuje spôsoby ich plnenia a aké sily a prostriedky na to vyčleňuje. Na realizáciu týchto opatrení využíva zložky G2 (S2) a G3 (S3) štábu.

(5) Štáb plánuje prieskum, zlad'uje úsilie síl a prostriedkov jednotiek a útvarov aj iných odborností podľa úloh, objektov (smerov, priestorov), času a odovzdáva úlohy vykonávateľom, organizuje nepretržité velenie a spojenie, v rámci celého procesu analyzuje a zovšeobecňuje prieskumové správy, hlási ich veliteľovi a nadriadenému štábu a odovzdáva ich podriadeným útvarom a jednotkám.

(6) Náčelník G2 (S2) bezprostredne odborne riadi prieskum. Organizáciu prieskumu, zhromažďovanie, štúdium a spracovanie správ o nepriateľovi a teréne vykonáva v tesnej súčinnosti so zložkou G3 (S3) štábu a ostatnými zložkami štábu. Organizuje spojenie so ženijnými prieskumnými orgánmi, zhromažďuje a spracováva získané informácie v rámci celého spravodajského cyklu. Hlási veliteľovi a náčelníkovi štábu výsledky. Ženijný dôstojník zložky štábu úzko spolupracuje s náčelníkom G2/S2.

(7) Veliteľ ženijného útvaru/jednotky pri organizovaní ženijného prieskumu spravidla stanovuje:

- a) cieľ ženijného prieskumu,
- b) aké údaje a dokedy treba získať,
- c) na ktoré objekty (smery, priestory) sa treba sústrediť,
- d) aké sily a prostriedky treba použiť na vedenie prieskumu a zabezpečenie jeho činnosti.

(8) Náčelník štábu ženijného útvaru/veliteľ ženijnej jednotky zodpovedajú za organizáciu prieskumu a jeho riadenie. Konkretizujú prieskumné úlohy, určujú spôsob ich plnenia a aké sily a prostriedky na to treba vyčleniť, opatrenia na velenie jednotkám vedúcim prieskum a zálohu prieskumných orgánov.

(9) Úlohy ženijného prieskumu sa v ženijnom útware/ženijnej jednotke zakresľujú do štandardizovanej mapy rozhodnutia veliteľa. Pri stanovení úloh sa v nej udávajú:

- a) správy o nepriateľovi v pásme (priestore, smere, objekte),
- b) zloženie ženijnej prieskumnej hliadky (skupiny),
- c) pásmo (smery, priestory, objekty) prieskumu,
- d) aké správy a dokedy treba získať,
- e) východiskové miesto a čas jeho prechodu,

- f) čas alebo miesto skončenia prieskumu a činnosť po splnení úlohy,
- g) spôsob spojenia a odovzdania získaných prieskumových správ.

(10) Velitelia ženijných prieskumných a iných ženijných jednotiek pred stanovením úlohy pre ženijné prieskumné orgány musia:

- a) zhodnotiť ženijnú situáciu nepriateľa,
- b) ujasniť si úlohy pre ženijný prieskum, ktoré vydali nadriadení,
- c) zhodnotiť možnosti vlastných ženijných jednotiek na vykonávanie ženijného prieskumu.

(11) V operačnom rozkaze sa pre ženijné prieskumné orgány udávajú:

- a) správy o nepriateľovi, jeho ženijných opatreniach a teréne v priestore (smere, objekte) predpokladanej činnosti,
- b) objekt (priestor, smer) prieskumu,
- c) východiskové miesto a čas jeho prechodu,
- d) aké správy (údaje) sa musia získať a v akom čase,
- e) komu, akým spôsobom a dokedy treba odovzdať hlásenie o prieskume,
- f) spôsob prípravy a plnenia úlohy,
- g) čas pohotovosti na plnenie úlohy,
- h) organizácia spojenia,
- i) činnosť po splnení úlohy.

Čl. 11

Dokumentácia ženijného prieskumu

(1) Výsledky ženijného prieskumu sa ako súčasť vojskového prieskumu evidujú v digitálnej i grafickej forme v dokumentoch štábu, pracovnej mape náčelníka štábu a textovom rozhodnutí veliteľa.

(2) Úlohy ženijného prieskumu určuje taktický veliteľ a veliteľ ženijného práporu (jednotky) pre svoje prieskumné jednotky v operačnom, resp. bojovom rozkaze.

(3) V operačnom rozkaze v prílohe pre ženijnú podporu na vykonanie ženijného prieskumu sa spravidla určuje:

- a) charakter činnosti vlastných vojsk,
- b) úlohy prieskumu (odkiaľ, dokedy a aké prieskumové správy má získať),
- c) sily a prostriedky vyčlenené pre prieskum a na čo treba zamerať hlavnú pozornosť,
- d) východiskové miesto prieskumu a čas pohotovosti,

- e) čas alebo miesto skončenia prieskumu a činnosť po splnení úlohy,
- f) spôsob udržiavania spojenia a odovzdania získaných informácií.

(4) Velitelia ostatných jednotiek stanovujú úlohy ženijného prieskumu pri vydávaní pokynov na organizáciu bojovej podpory. Velitelia orgánov vojskového prieskumu, ktoré sa vytvárajú z prieskumných alebo mechanizovaných jednotiek, organizujú v súlade so stanovenou úlohou okrem iného získať správy o ženijných opatreniach nepriateľa a terénu. Uvedené správy ženijného charakteru získavajú aj ostatné druhy prieskumu. Úlohy ženijného prieskumu stanovujú velitelia (náčelníci štábov) pri vydaní pokynov na rozhodujúce informácie. Velitelia prieskumných orgánov tieto úlohy konkretizujú vo svojich operačných rozkazoch.

(5) Prieskumové hlásenie sa na štábe brigády nespracováva ako samostatný dokument, ale je súčasťou spravodajského hlásenia a ženijného hlásenia. Do ženijného hlásenia sa spravidla uvádza:

- a) charakteristika ženijných opatrení a činnosti nepriateľa s vyhodnotenými závermi o jeho nasledujúcej činnosti,
- b) údaje o nových zistených ženijných jednotkách a prostriedkoch nepriateľa,
- c) údaje o teréne,
- d) technické údaje o objekte prieskumu,
- e) aktuálne stanovisko orgánov prieskumu a rozhodnutia ich veliteľa.

Prieskumové hlásenie sa spracováva voľnou formou (pozri prílohu č. 8 k tomuto predpisu).

Čl. 12

Zásady riadenia ženijného prieskumu

(1) Riadenie ženijného prieskumu zahŕňa všetku činnosť veliteľov, náčelníkov štábov, spravodajských dôstojníkov a ženijných dôstojníkov pri plánovaní a organizácii ženijného prieskumu v období prípravy na boj, ako aj v jeho priebehu. Spočíva v stanovení úloh ženijného prieskumu a organizácii súčinnosti, príprave ženijných prieskumných orgánov a ich riadení v priebehu boja, ako aj v kontrole plnenia stanovených úloh. Riadenie ženijného prieskumu musí byť nepretržite pevné a pružné.

(2) Nepretržitosť riadenia ženijného prieskumu sa zabezpečuje spoľahlivým spojením, včasným podávaním hlásení a neustálym informovaním o situácii nepriateľa a o vlastných orgánoch ženijného prieskumu. Pevnosť riadenia ženijného prieskumu spočíva v dôslednom uskutočňovaní rozhodnutí so zameraním na presné, včasné a úplné splnenie uložených úloh. Pružnosť v riadení ženijného prieskumu sa dosahuje nepretržitým poznaním situácie, predpovedaním zmien a pružným rea-

govaním na zmeny rýchlym spresnením uložených úloh alebo stanovením nových úloh.

(3) Riadenie orgánov ženijného prieskumu zlad'uje ženijný dôstojník G3 so zložkou G2. Orgány ženijného prieskumu, ktoré plnia úlohy v prospech ženijných jednotiek, riadi veliteľ prieskumnej jednotky, z ktorých sú pre plnenie úloh ženijnej podpory vyčlenené.

(4) Najdôležitejším predpokladom úspešného riadenia orgánov ženijného prieskumu je spoľahlivé spojenie. Spojenie s orgánmi ženijného prieskumu sa môže organizovať v rádiových sieťach. Spojenie, ako aj rýchle a spoľahlivé odovzdávanie správ musí zabezpečovať velenie orgánov ženijného prieskumu. Na riadenie prieskumného orgánu a na odovzdávanie získaných informácií podľa situácie a charakteru plnenej úlohy sa môžu využívať prostriedky KIS (linkové spojenie, rádiové spojenie, radioreleové spojenie, satelitné spojenie, digitálne systémy a pod.) a ostatné prostriedky (kuriéri, spojky, vizuálne signály, zvukové signály, osobné hlásenie a pod.).

(5) Odovzdávanie informácií, správ, údajov a hlásení v spojovacej sieti vyžaduje absolútnu presnosť, hodnovernosť a rýchlosť podania. ²⁾ Udržiavanie nepretržitého spojenia na zabezpečenie efektívneho velenia a riadenia je dôležitou požiadavkou moderného vedenia operácie (boja).

(6) Komunikačné a informačné systémy môžu byť prerušené (narušené) alebo zničené strel'bou nepriateľa, použitím jeho prostriedkov na rušenie (elektronickými opatreniami), elektromagnetickým impulzom po výbuchu jadrových zbraní alebo akoukoľvek technickou poruchou. Z uvedených dôvodov správne použitie stálych operačných postupov (SOP) zvyšuje bezpečnosť spojenia a znižuje možnosť omylov.

Čl. 13

Vyhodnocovanie správ

(1) Ženijný dôstojník štábu a spravodajský dôstojník ženijného štábu sú hlavnými odbornými orgánmi, ktoré vyhodnocujú ženijné prieskumové správy a hlásia ich veliteľovi, náčelníkovi štábu, náčelníkovi G3 a nadriadenému štábu, nepretržite vykonávajú súčinnosť so spravodajskou zložkou štábu G2 a informujú podriadené ženijné jednotky.

²⁾ Vojenský predpis Spojovací poriadok Armády SR (evid. zn. Spoj-4-1).

(2) Prieskumové správy získané prieskumnými orgánmi ženijných jednotiek, oddielov a skupín vyhodnocujú tí velitelia, ktorí prieskumný orgán vyslali. O získaných dôležitých správach informujú svojich nadriadených. Všetky správy ženijného charakteru sa musia štábu odovzdávať včas a nepretržite a musia sa rýchlo vyhodnocovať a hlásiť veliteľovi, pretože môžu mať dôležitý vplyv na jeho rozhodovanie. Oneskorene získané alebo hlásené správy môžu nielen stratiť svoju hodnotu, ale aj nepriaznivo ovplyvniť priebeh a výsledok boja. Starostlivo vyhodnocované a včas hlásené prieskumové správy umožňujú veliteľom, aby sa reálne rozhodli a efektívne využívali všetky sily a prostriedky na riadenie boja a na jeho ženijnú podporu. Správy sa musia v celom systéme zhromažďovať a vyhodnocovať cieľavedome, aktívne a vytrvalo do začatia boja, ako aj v jeho priebehu. Spravodajská zložka štábu G2 podporuje plánovací rozhodovací proces veliteľa vypracovaním rôznych spravodajských produktov a napomáha veliteľovi pri pochopení a porozumení situácií nepriateľa, možným variantom jeho činnosti, teda ako môže alebo pravdepodobne bude reagovať na naše aktivity. To je základný podiel na vzájomnom vzťahu, ktorý by sa mal vyvinúť medzi spravodajskou zložkou štábu G2, veliteľom a ostatnými zložkami štábu, hlavne zložkou G3.

(3) Prieskumové správy sa získavajú z rôznych prameňov a spravidla majú rôznu úplnosť a hodnovernosť, pričom často bývajú nesúvislé, neúplné alebo aj protichodné, a preto si vyžadujú všestranné vyhodnotenie a overenie. Overujú sa porovnaním so správami získanými z iných prameňov a podľa potreby sa organizuje ich overenie ďalšími prieskumnými orgánmi a prostriedkami.

(4) Postup a poradie vyhodnocovania prieskumových správ sa určuje ich obsahovým a časovým záznamom. Najskôr sa vyhodnocujú správy nutné pre rozhodnutie veliteľa. Potom ostatné správy, ktoré ovplyvňujú organizáciu ženijnej podpory. Záznam správ musí umožňovať usporiadanie a roztriedenie všetkých prieskumových správ podľa ich obsahu alebo podľa objektov prieskumu (napr. priestory, zatarasené priestory a smery, stále prechody cez vodné prekážky, priechodnosť terénu a pod.). Záznam správ musí byť prehľadný, aby uľahčoval systematický rozbor a komplexné vyhodnotenie všetkých zistených správ. Starostlivé štúdium získaných správ a dôsledný rozbor situácie musí umožniť stanovenie predpokladov s pravdepodobnosťou blízkou istote. Tieto predpoklady musia vychádzať zo známych faktov a prepočtov. Pripravujú sa spravidla ako podklad pre rozhodnutie veliteľa zväzku (útvaru) alebo ako podklad pre stanovenie úloh ženijnej podpory a spôsobu ich plnenia.

(5) Podľa stupňa hodnovernosti môžu byť získané prieskumové správy hodnoverné, pravdepodobné, pochybné a klamné:

- a) za hodnoverné sa pokladajú také správy, ktoré zasluhujú dôveru, sú potvrdené z niekoľkých prameňov alebo jedným spoľahlivým zdrojom (prameňom), zodpovedajú skutočnej situácii a nevyvolávajú pochybnosti,
- b) za pravdepodobné správy sa pokladajú tie správy, ktoré zodpovedajú alebo sa čiastočne zhodujú so skôr získanými správami, pochádzajú minimálne z jedného prameňa nezasluhujúceho si plnú dôveru a vyžadujú dodatočné overenia,
- c) za pochybné sa pokladajú také správy, ktoré odporujú predošlým údajom alebo správam získaným z iných prameňov, a preto si vyžadujú overenie, spresnenie alebo potvrdenie,
- d) za klamné sa pokladajú také správy, ktoré nezodpovedajú danej situácii, vzájomne si odporujú a o ktorých nesprávnosti svedčia nesprávne dôkazy. Klamné správy sa využívajú na štúdium procedúr a stálych operačných postupov nepriateľskej dezinformácie.

(6) Zovšeobecnenie prieskumových správ spočíva v zhrnutí čiastkových poznatkov a zostavení príslušných všeobecných záverov, v spracovaní hlásení, informácií a prepočtov, vrátane výkazových a informačných dokumentov. Všeobecné závery sa môžu tvoriť k týmto otázkam:

- a) všeobecný ráz činnosti a opatrenia ženijných síl a prostriedkov nepriateľa v pásme zodpovednosti brigády a v susedných pásmach,
- b) stupeň ženijného budovania obrany,
- c) zatarasovanie a ničenie v priestoroch (smeroch),
- d) zaplavené a zatopené priestory a stupne zničenia,
- e) rozrušené úseky terénu,
- f) možnosti ďalšieho zatarasovania a ničenia nepriateľom,
- g) priestory a smery, na ktoré je zamerané úsilie nepriateľa na úpravu komunikácií a odtarasovania.

(7) Na základe zovšeobecnených údajov a správ zahrnie náčelník G3/S3 pri analyzovaní bojovej úlohy informáciu o záveroch zo ženijného vyhodnotenia nepriateľa a terénu pre veliteľa. Obsah tejto časti závisí od cieľa, ktorý informácia sleduje, od požiadaviek veliteľa a od času, ktorý je k dispozícii. Vyhodnotenie správ o ženijných opatreniach nepriateľa musí dávať dostatočné a ucelené podklady pre rozhodovanie veliteľa.

Š T V R T Á H L A V A **SPÔSOBY VYKONÁVANIA ŽENIJNÉHO PRIESKUMU**

Čl. 14

Získavanie ženijných prieskumových správ

Ženijné prieskumové správy sa získavajú pozorovaním a načúvaním, leteckým snímkaním, priamou prehliadkou, výpadom, vyhodnocovaním geografických podkladov, ukoristených dokumentov, fotografií a vzoriek ženijnej techniky a materiálu.

Čl.15

Pozorovanie

(1) Pozorovanie sa organizuje pri všetkých druhoch vykonávaných aktivít, v akejkoľvek dennej a ročnej dobe. Cieľom tohto spôsobu ženijného prieskumu je získať prieskumové správy všade tam, kde nie je možné ženijný prieskum vykonať inými spôsobmi.

(2) Pozorovanie ovplyvňujú mnohé faktory, ako napr. rozlišovacia schopnosť oka, fyzikálne vlastnosti šírenia svetelného žiarenia a zvuku, terén, poveternostné podmienky a pod.

(3) Prieskum pozorovaním vedú ženijné pozorovacie hliadky zo ženijných pozorovacích stanovišť a ženijné prieskumné hliadky a skupiny z pozorovacích stanovišť alebo z techniky aj za presunu. Okrem toho prieskum pozorovaním uskutočňujú velitelia, pozorovatelia z vrtuľníkov a posádky ženijnej techniky. Za priaznivej situácie sa prieskum pozorovaním spája s priamou prehliadkou terénu a objektov. Hĺbka prieskumu pozorovaním závisí od rázu terénu, meteorologických podmienok a použitých optických a iných technických prostriedkov prieskumu.

(4) Nepretržitosť a potrebný rozsah priestoru pozorovaním sa zabezpečuje starostlivým a premysleným organizovaním siete ženijných pozorovacích stanovišť, ktoré umožňujú prieskum v celej šírke a požadovanej hĺbke pásma činnosti. V brigáde sa ženijné pozorovacie stanovišťa vytvárajú s ohľadom na úlohy, situáciu a členitosť terénu.

(5) Miesta pre pozorovacie stanovišťa sa volia tam, kde sa dá využiť maximálny dosah infraprístrojov a iných technických prostriedkov pozorovania, kde smerom k nepriateľovi je čo najmenej skrytých priestorov a kde sa predpokladá činnosť nepriateľa. Pre ženijné pohyblivé pozorovacie stanovišťa sa stanovujú smery pozo-

rovania podľa konkrétnych podmienok tak, aby pozorovacia hliadka viedla sústavné pozorovania, hlavne v priebehu boja.

(6) Osobitná pozornosť sa venuje organizácii pozorovania v noci a za zníženej viditeľnosti. Za týchto podmienok sa pozorovanie uskutočňuje pomocou infra-prístrojov a iných technických prostriedkov s využitím osvetľovania terénu a dopĺňa sa načúvaním.

(7) Načúvanie sa používa najmä v priamom dotyku s nepriateľom a pri činnosti v jeho tyle. Ako súčasť pasívneho prieskumu sa načúvanie používa hlavne v noci a za zníženej viditeľnosti. Hĺbka prieskumu načúvaním závisí od rázu terénu, meteorologických podmienok a činnosti nepriateľa. Má dosahovať niekoľko stoviek metrov. Načúvanie spravidla vykonávajú pozorovatelia jednotiek, pozorovacie hliadky a osobitne určení prieskumníci z prieskumných jednotiek.

(8) Načúvanie sa vykonáva na základe zvukového vnemu. Výsledný subjektívny vnem zvuku zodpovedá súhrnu určitej hlasitosti, ktorý sa prirovnáva k určitému druhu zvuku činnosti (vydávanému kmitočtu) techniky a pod. ako demaskujúceho príznaku, ktorý ovplyvňujú mnohé činitele, ako napríklad rozdielna citlivosť ľudského sluchu, rôzne kmitočty, poveternostné pomery a pod.

Čl. 16

Pozemné fotografovanie a letecké snímkovanie

(1) Pozemné fotografovanie a letecké snímkovanie sa uskutočňuje s cieľom získať čo najpresnejšie údaje o objektoch ženijného prieskumu a teréne. Podľa charakteru úlohy sa fotografovanie vykonáva z jedného alebo niekoľkých stanovíšť súčasne alebo postupne.

(2) Pozemné fotografovanie sa uskutočňuje silami vojskového prieskumu, silami ženijného prieskumu ako súčasťou vojskového prieskumu, silami samostatných ženijných prieskumných hliadok a zo ženijných pozorovacích stanovíšť. Pozemné fotografovanie sa využíva na získanie hodnoverných podkladov, predovšetkým na hodnotenie terénu, vodných prekážok a ženijných objektov nepriateľa. Pozemné fotografovanie sa dopĺňa pozorovaním a, ak to dovoľí situácia, aj priamou prehliadkou.

(3) Letecké snímkovanie sa vykonáva z vrtuľníkov s cieľom získať predovšetkým priestorové a technické údaje o priestoroch a objektoch, o prepraviskách na vodných prekážkach, o situácii na plánovaných osiach presunu, o zataraseních

a zaplavených priestoroch a o charaktere a rozsahu ženijných úprav terénu vykonaných nepriateľom.

(4) Maximálne zaťaženie posádky vrtuľníka vo dne môže byť maximálne šesť hodín letu a štyri hodiny v noci. Jeden let nesmie byť dlhší než tri hodiny. Vrtuľníky je zakázané používať v hmle, pri námraze, počas hustého dažďa a sneženia a pri rýchlosti vetra väčšej ako $15 \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$ vo dne a $10 \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$ v noci.

(5) Výsledky leteckého snímkovania sa v plnej miere využívajú aj v prospech ženijnej podpory. V takomto prípade produkty snímkovania vykonané na základe požiadavky štábu brigády využívajú sily nadriadeného štábu. Štáb spresňuje cieľ snímkovania (priestor, pásmo, čiaru, objekt), druh a mierku leteckej snímky, v akom čase, kam, v akom množstve a aký druh požadovaných dokumentov treba zaslať (letecké snímky, fotoplány, fotoschémy, časy opakovaného a kontrolného fotografovania).

Čl. 17

Priama prehliadka

(1) Cieľom priamej prehliadky je na mieste zistiť požadované údaje potrebné pre rozhodnutie tých veliteľov, ktorí budú plniť úlohu ženijnej podpory. Je spôsobom podrobného ženijného prieskumu a vykonáva sa spravidla meraním a prehliadkou objektu, prekážok, zátarás, miest a priestorov s hlavným zameraním na získanie potrebných údajov pre plnenie konkrétnych úloh ženijnej podpory.

(2) Priamu prehliadku vykonávajú príslušníci ženijných prieskumných orgánov alebo, podľa závažnosti úlohy, velitelia a dôstojníci štábu ženijných jednotiek.

Čl. 18

Výpad

(1) Cieľom výpadu (prepadu) je zistiť miesto a druhy zátarás nepriateľa, preskúmať charakter a rozsah jeho opevňovacích objektov a iných ženijných opatrení, prípadne sa zmocniť novej nepriateľskej techniky a materiálu. Pri výpade (prepade) plní úlohy ženijného prieskumu spravidla ženijná prieskumná hliadka začlenená do zostavy jednotky určenej na výpad (prepad), predovšetkým v noci a za zníženej viditeľnosti.

(2) Výpad (prepad) spočíva v skrytom priblížení jednotky (skupiny) k určenému a sledovanému objektu nepriateľa, v jeho neočakávanom napadnutí a v získaní

požadovaných prieskumových správ, dokumentov a vzoriek výzbroje. Spravidla sa vykonáva v hĺbke priestoru operácie a na statické ciele.

Čl. 19

Vyhodnocovanie geografických podkladov

(1) Súčasťou ženijného prieskumu je štúdium a vyhodnocovanie rôznych geografických podkladov, napr. leteckých meračských snímok (LMS), topografických, geologických a hydrologických máp, geografických opisov, plavebných máp, štatistických príručiek a iných písomností. Väčšina týchto podkladov sa spracováva už pri plánovaní operácie a je veliteľom a štábom prístupná.

(2) Účelom študovania a vyhodnocovania týchto podkladov je, aby velitelia a ženijné štáby vopred získali dokonalé vedomosti o ženijných vlastnostiach a ráze terénu v priestore operácie. Pre prácu štábu sú tieto podklady jedným zo základných prameňov získavania hodnoverných správ.

(3) LMS patria medzi najdôležitejšie dokumenty, ktoré slúžia na predbežné vyhodnotenie a overovanie hľadaných skutočností. LMS zachytáva topografickú aj taktickú situáciu. Napomáha v predstihu hodnotiť pripravované ženijné opatrenia nepriateľa.

(4) LMS má oproti mape tri základné výhody:

- a) aktuálnosť, ktorá je daná časom vyhotovenia leteckej snímky a časom, za ktorý sa snímka dostane k vyhodnocovateľovi,
- b) podrobnosť, lebo zachycuje všetky detaily topografickej aj taktickej situácie,
- c) objektivnosť, pretože vylučuje vlastnú predstavivosť pozorovateľa.

(5) LMS sa delia:

- a) podľa sklonu optickej osi voči dotyčnici k zemskému povrchu na:
 - 1. zvislé LMS,
 - 2. šikmé LMS,
- b) podľa použitého fotografického materiálu a snímaného spektra na:
 - 1. čierno-biele LMS,
 - 2. farebné LMS,
 - 3. infračervené LMS,
 - 4. spektrozónálne LMS,
- c) podľa šírky záberu:
 - 1. normálne LMS,
 - 2. širokohlá LMS,
 - 3. panoramatické LMS.

(6) Z LMS sa vyhodnocuje:

- a) všeobecný ráz terénu (rovinatý, kopcovitý, hornatý a pod.),
- b) pokrytie terénu (veľkosť a hustota lesných porastov, druh porastu a pod.),
- c) stav cestnej a železničnej siete a objektov na týchto komunikáciách (stupeň a rozsah rozrušenia, závaly, rôzne obchádzky a pod.),
- d) charakteristika vodných prekážok (šírka, smer toku, výška brehov, brody, vodné stavby, prístupy a pod.),
- e) priechodnosť terénu mimo cestných komunikácií,
- f) ženíjné úpravy terénu vykonávané nepriateľom, ich rozsah a miesto, zatarasovanie a druh zátaras, používanie ženíjnej techniky a pod.),
- g) aktuálna taktická situácia.

(7) Z topografických, hydrologických a geologických máp sa vyhodnocujú:

- a) presné opisy profilu terénu v priestore plánovanej či prebiehajúcej bojovej činnosti,
- b) údaje o vodných prekážkach a vodných zdrojoch,
- c) údaje o cestných komunikáciách a komunikačných objektoch,
- d) niektoré materiálne zdroje (lomy, píly, skládky a pod.),
- e) údaje o priechodnosti terénu a smery možného zatarasenia,
- f) údaje o ochranných vlastnostiach terénu,
- g) maskovacie vlastnosti terénu ovplyvňujúce predpokladanú činnosť vojsk.

(8) Topografické mapy sú po zakreslení vlastnej a nepriateľovej situácie veľmi názornou pomôckou pre prácu veliteľa a štábu. Na základe údajov vyhodnotených z týchto máp možno stanoviť úlohy vlastným jednotkám a predbežne vyhodnotiť aj činnosť nepriateľských jednotiek. Údaje získané vyhodnotením topografických máp sa dopĺňajú o ďalšie správy získané iným druhom prieskumu (vyhodnotením leteckých snímok, pozorovaním a pod.).

(9) Hydrologické mapy obsahujú údaje aj o povrchovej a spodnej vode. Do tejto skupiny patria i rôzne plavebné mapy. Hydrologické mapy sa spracovávajú buď pre jednotlivé vodné prekážky, alebo zahŕňajú územné celky a povodia. Mapy, ktoré obsahujú údaje o spodnej vode, sa väčšinou spracovávajú po územných celkoch. Podľa nich možno určiť bližšie ráz vodnej prekážky v rôznych ročných obdobiach, ako aj šírku, hĺbku a prietokové množstvo vody v jednotlivých riečnych profiloch. Hydrologické mapy musia obsahovať údaje o mokrinách, nepriechodných bahniskách a rašeliniskách. V jarných mesiacoch, v čase topiaceho sa snehu, ako aj po výdatných dažďoch je potrebné do nich doplniť údaje o vode stekajúcej zo svahov a o zaplavených a nepriechodných cestách.

(10) Geologické mapy obsahujú údaje o geologickom zložení jednotlivých zemských vrstiev. Pre vojenské účely najlepšie vyhovujú geologické mapy obsahujúce informácie (údaje) o povrchových vrstvách. Geologická mapa s týmito údajmi má význam pre ženijnú úpravu terénu, predovšetkým pri budovaní opevňovacích objektov. Podľa nej možno určiť najvýhodnejší spôsob a možnosti vykonávania zemných prác v danom priestore, najvýhodnejšie typy ženijných strojov pre tieto práce a technológiu prác.

(11) Analýzy priestoru operácie sa spracovávajú už v mieri a sú určené ako pomôcky pre prípravu veliteľov a štábov v období plánovania operácie. Po ženijnej stránke obsahujú údaje o vodných prekážkach, zložení povrchových vrstiev terénu a o priechodnosti terénu. Ich najvýhodnejšie použitie je pri ženijnom vyhodnotení terénu.

(12) Pri vyhodnocovaní uvedených geografických podkladov je dôležité vziať do úvahy „Katalóg súradníc geodetických bodov“ z priestoru operácie, pričom je nutné si uvedomiť predovšetkým ich aktuálnosť a podľa toho prispôbiť jednotlivé podklady do informácie opisu priestoru. Topografické informácie a informácie o rôznych terénnych úpravách (stavba cestnej komunikácie, vodné diela, mosty a pod.) majú väčšinou trvalejší charakter.

Čl. 20

Vyhodnotenie ukoristených dokumentov

(1) Cenným zdrojom správ môžu byť aj ukoristené bojové dokumenty, mapy, plány a ostatné dokumenty vhodné na využitie pri organizácii ženijnej podpory. Mimoriadna pozornosť sa venuje bojovým dokumentom, najmä rozboru máp so zakreslenou situáciou a záznamom o zátarasách. Jednotky, ktoré takéto dokumenty získajú, ich po rýchlom vyhodnotení okamžite odovzdajú nadriadenému štábu.

(2) Pri dokumentoch nájdených v priestoroch opustených nepriateľom, je potrebné sa vždy presvedčiť, či nejde o klamné materiály. Všetky ukoristené dokumenty, ktoré boli získané silami a prostriedkami ženijného prieskumu a inými jednotkami v boji, sa zbierajú, analyzujú a vyhodnocujú výhradne prostredníctvom spravodajských orgánov.

P I A T A H L A V A

VEDENIE ŽENIJNÉHO PRIESKUMU PRI VYKONÁVANÍ RÔZNYCH DRUHOV VOJENSKÝCH AKTIVÍT

Čl. 21

Použitie jednotiek pozemných síl

(1) Pozemné sily sa na taktickej úrovni používajú na vedenie vojenských aktivít a pridelených úloh, aby vytvorili účinky, ktoré podporia operačné ciele a konečný stav. V rámci stanovených úloh veliteľ vedie množstvo vojenských aktivít (ofenzívne, defenzívne, stabilizačné a umožňujúce) v rámci celého spektra konfliktu.

(2) V rámci každej aktivity pozemné sily vykonávajú široký rozsah opatrení:

- a) v ofenzívnych aktivitách vyhľadávajú nepriateľa s cieľom poraziť ho alebo zničiť,
- b) v defenzívnych aktivitách zabraňujú nepriateľovi v jeho ofenzívnych činnostiach,
- c) v stabilizačných aktivitách sa usilujú o stabilizáciu situácie, znižujú úroveň násillia a vnucujú bezpečnosť a kontrolu nad oblasťou, pričom využívajú vojenské spôsobilosti na obnovu služieb civilných orgánov,
- d) v umožňujúcich aktivitách vytvárajú, spájajú alebo podporujú podmienky pre ofenzívne, defenzívne a stabilizačné aktivity.

(3) Pre úspešné uskutočňovanie taktických aktivít jednotiek pozemných síl je základom schopnosť získať rýchlo informácie o zložení, rozmiestnení, aktivitách a spôsobilostiach nepriateľa, teréne a meteorologickej situácii v danom prostredí. Vhodným spracovaním týchto informácií sa získavajú základné a aktuálne spravodajské informácie. Neoddeliteľnou súčasťou celého procesu získavania informácií pri príprave boja a počas jeho vedenia je aj ženijný prieskum.

Čl. 22

Ženijný prieskum pri ofenzívnych aktivitách

(1) Existuje množstvo odlišných typov ofenzívnych aktivít so špecifickými účelmi. Sú úzko zviazané a často prechádzajú z jedného typu do druhého, pričom sa neraz spájajú s umožňujúcimi aktivitami. Medzi typy ofenzívnych aktivít patria útok, prepad, prieskum bojom, rozvíjanie úspechu, prenasledovanie, pasca, prebitie sa z obklúčenia, klamný útok a demonštrácia sily.

(2) Hlavnou ofenzívnou aktivitou je útok. Môže byť samostatnou aktivitou, ale môže sa vykonať aj spoločne s ďalšími typmi aktivít. Veľký význam pre úspešné vedenie útoku má správne rozmiestnenie ženijných jednotiek z hľadiska očakávaných úloh.

(3) Ženijná bojová podpora vo svojej podstate zahŕňa všetku bojovú a všeobecnú ženijnú podporu v priestore operácie. V celom spektre operačných námetov hlavnými úlohami ženijných jednotiek sú nasledujúce činnosti:

- a) podpora mobility,
- b) zatarasovanie (opatrenia proti mobilite),
- c) podpora opatrení na prežitie,
- d) všeobecná ženijná podpora.

(4) Aby jednotky mohli viesť bojovú činnosť, je potrebné zabezpečiť im voľnú a rýchlu manévrovateľnosť s cieľom vytvoriť podmienky na dosiahnutie koncentrácie úsilia a na rýchle nasadenie síl a prostriedkov na nadviazanie kontaktu s nepriateľom alebo odpútanie sa od neho. Efektívna manévrovateľnosť a mobilita vlastných síl môžu vykompenzovať početnú prevahu nepriateľa. Vlastný pohyb na bojisku budú ovplyvňovať terén, počasie, denná a nočná doba a aktivita nepriateľa.

(5) V celom komplexe úloh pri vedení ofenzívnych aktivít musí veliteľ v dostatočnej miere využívať výsledky prieskumu všetkých opatrení nepriateľa s prihliadnutím na terén v záujmovom pásme, počasie, ročnú dobu a ďalšie faktory, ktoré môžu ovplyvniť celkový úspech operácie. Preto úlohy prieskumu musí veliteľ stanoviť jasne, zrozumiteľne a časovo ich zladať tak, aby boli využiteľné v jeho rozhodovacom procese.

(6) Pri organizovaní prieskumu v ofenzívnych aktivitách sa musia využiť všetky údaje o ženijných opatreniach nepriateľa, vodných prekážkach a teréne, ktoré sú k dispozícii a ktoré boli získané ostatnými druhmi prieskumu. Ženijným prieskumom sa pri príprave operácie a v jej priebehu musí zistiť:

- a) charakter a druh nepriateľských ženijných zátaras, prekážok, požiarov, záplav, rozrušených priestorov a smerov na ich obídenie alebo prekonanie,
- b) charakter a stupeň ženijného vybudovania postavení nepriateľa,
- c) priechodnosť terénu, jeho ochranné a maskovacie vlastnosti,
- d) charakter vodných prekážok a podmienky pre ich prekonanie, možnosti vybudovania prepravísk a stav hydrotechnických zariadení,
- e) stav ciest a mostov,
- f) miesta a stav zdrojov vody,
- g) možnosti využitia stavebných materiálov a prostriedkov z miestnych zdrojov vhodných na plnenie úloh ženijnej podpory.

(7) Ženijným prieskumom terénu v priestore sústredenia sa zisťuje:

- a) maskovacie možnosti a potrebné maskovacie opatrenia proti nepriateľskému prieskumu a pozorovaniu,

- b) ochranné vlastnosti terénu a možnosti jeho využitia na budovanie ochranných stavieb,
- c) nepriateľské a vlastné zátarasy v priestore a na prístupových komunikáciách,
- d) druh a stav vodných prekážok a prepravísk, miestnych prepravných prostriedkov a rôznych dôležitých vojenských objektov,
- e) priechodnosť terénu vzhľadom na stav, druh a priechodnosť ciest, komunikácií a objektov na nich,
- f) výskyt stavebného a iného materiálu a možnosti jeho využitia.

(8) Pri útoku s úplnou prípravou na dobre pripravenú obranu nepriateľa sa z pozorovacích stanovíšť jednotiek v dotyku zisťuje:

- a) systém nepriateľských zátarás,
- b) odolnosť nepriateľských palebných stanovíšť,
- c) stupeň ženijného vybudovania postavení delostrelectva,
- d) charakter terénu v priestore budúcej činnosti.

(9) Pri prieskume bojom je úlohou ženijného prieskumu získať postupne, a to predovšetkým v hlavnom smere postupu, správy z hĺbky nepriateľskej obrany. Intenzívny prieskum však nesmie prezradiť vlastný úmysel.

(10) V priebehu útoku sa ženijným prieskumom zisťuje:

- a) do akej miery rozrušila delostrelecká a letecká príprava bojiska nepriateľskú obranu po ženijnej stránke,
- b) nepriateľské zátarasy, ktoré spomaľujú postup,
- c) stupeň ženijného budovania obranných postavení nepriateľa a stav zatarasenia na týchto postaveniach a prístupoch k nim,
- d) stupeň priechodnosti terénu,
- e) vhodné čiaru na rýchle zatarasovanie pri nepriateľských protisečiach,
- f) vodné prekážky, ich charakter a najvýhodnejšie miesta na ich prekonávanie.

(11) Ženijným prieskumom pri prenasledovaní nepriateľa sa zisťuje:

- a) stav ciest (komunikácií) pre postup vlastných vojsk, prekážky a zátarasy na nich a možnosti ich obchádzky,
- b) miesta a hodnoty obranných čiar a oporných bodov na nepriateľskej strane a ženijné sily a prostriedky nepriateľa na týchto čiarach a oporných bodoch,
- c) možnosti nepriateľských jednotiek kryť odchod vytváraním zátarás,
- d) ženijné prípravy nepriateľa na zabezpečenie protisečí hlavne do bokov našich jednotiek,
- e) vhodnosť ciest (komunikácií) pre rôzne druhy jednotiek,
- f) dôležité komunikačné uzly alebo terénne body,
- g) vodné prekážky, ich charakter a najvýhodnejšie miesta na ich prekonávanie.

Čl.23

Ženijný prieskum pri defenzívnych aktivitách

(1) Všetky ťaženia a vojenské operácie sa vedú pomocou vyváženej kombinácie ofenzívnych, defenzívnych, stabilizačných a umožňujúcich aktivít. Prostriedky a dôraz položené na každý typ aktivity závisia od množstva situačných faktorov a vyjadrujú charakter ťaženia.

(2) Defenzívne aktivity sa definujú ako aktivity, ktoré bránia útoku nepriateľa. Spravidla sa vedú v situáciách, kedy má nepriateľ iniciatívu, a to za účelom zabrániť mu, aby ovládol terén, zaútočil na naše bojové postavenie, alebo prelomil našu obranu. Ich cieľom je zastaviť útok nepriateľa, zničiť jeho sily a zastaviť ho pred uskutočnením jeho cieľa. Defenzívne aktivity zahŕňajú aj boj na zdržanie.

(3) Základom pre obranu je ofenzívna aktivita. Obrana musí byť kreatívna, s využitím príležitosti uchopiť iniciatívu a narušiť tak súdržnosť nepriateľa. Cieľom defenzívnych aktivít je vytvoriť dobré podmienky na dosiahnutie požadovaných účinkov a cieľov. Existujú dva základné druhy defenzívnych aktivít:

- a) obrana,
- b) boj na zdržanie.

Cieľom obrany môže byť zničenie nepriateľa alebo udržanie priestoru.

(4) Boj na zdržanie je boj, v ktorom sa jednotky pod tlakom nepriateľa usilujú šetriť čas v danom priestore znížením jeho tempa a spôsobovaním mu strát bez toho, aby sa ráznejšie zapojili do boja. Môže sa viesť na spomalenie postupu nepriateľa, zníženie jeho bojového potenciálu, na zhromažďovanie informácií o zámeroch nepriateľa, alebo na ochranu vlastných jednotiek.

(5) Ženijný prieskum v obrane vedú ženijné jednotky, z ktorých sa vyčleňujú ženijné pozorovacie hliadky a ženijné prieskumné hliadky, ako aj ženisti prieskumníci začleňovaní do zostavy vševojskových jednotiek vykonávajúcich prieskum a zaistenie. Úlohou ženijného prieskumu v obrane je získať informácie:

- a) na vlastnej strane o teréne, aby sa mohli úplne využiť všetky jeho prirodzené ochranné vlastnosti pri budovaní obrany a na ochranu vojsk a bojovej techniky,
- b) u nepriateľa o jeho ženijných opatreniach, prípravách, ženijných jednotkách, ženijnej bojovej technike a o jeho možnostiach využitia terénu na výhodné zaujatie východiska na útok.

(6) Ženijným prieskumom pred predným okrajom vlastnej obrany a v zostave nepriateľa sa predovšetkým zisťuje a spresňuje:

- a) systém výbušných a nevýbušných zátarás a prekážok,

- b) priestory a smery prístupné tankom,
- c) priestory na rozvinovanie a úpravy cestnej siete a zosilňovanie cestných objektov,
- d) priestory vhodné na vybudovanie zátarás a objekty na prístupoch k prednému okraju vhodné na ničenie.

(7) Ženijným prieskumom terénu pri budovaní obrany sa zisťujú:

- a) miesta vhodné na budovanie veliteľských stanovišť,
- b) priestory vhodné na vybudovanie ochranných stavieb a postavení,
- c) priestory a čiary vhodné na skrytie živej sily a techniky,
- d) priestory a čiary vhodné na umiestnenie zátarás a prekážok,
- e) stav a hustota ciest na presuny,
- f) možnosti zasiahnutia ženijných zatarasovacích jednotiek v priebehu vedenia obrany,
- g) hydrologické a geologické podmienky ovplyvňujúce použitie ženijnej techniky alebo majúce rozhodujúci vplyv na spôsob budovania opevňovacích objektov a zátarás,
- h) možnosti získavania materiálu, náradia a strojov z miestnych zdrojov.

(8) Ženijným prieskumom v priebehu vedenia obranného boja sa zisťujú:

- a) začlenenie nepriateľských ženijných jednotiek a ženijnej techniky do bojovej zostavy,
- b) ženijné opatrenia vykonávané nepriateľom (najmä odtarasovanie a zatarasovanie) a úpravy ciest,
- c) nutné ženijné opatrenia pri použití ZHN,
- d) možnosti zasiahnutia vlastných ženijných jednotiek pri plánovanej činnosti a nové úlohy vyplývajúce z bojovej situácie, napríklad zasiahnutie ženijných jednotiek, manéver zátarasami, obnova ciest a pod.

(9) Pre boj na zdržanie je významný neustály tok presných spravodajských informácií. Včasné a spoľahlivé informácie zo spravodajských prostriedkov na všetkých úrovniach velenia sú potrebné v priebehu boja na zdržanie, zvlášť z hľadiska odhaľovania zámerov nepriateľa, jeho spôsobilostí a slabých miest. Ženijným prieskumom pri vedení boja na zdržanie sa zisťuje:

- a) charakter vybraného terénu na vykonávanie boja na zdržanie, prírodné alebo umele vytvorené prekážky, pozorovacie možnosti a možnosti vytvárania palebných zón a možnosti odpútania sa z boja,
- b) či uvedený priestor má dostatočnú hĺbku z hľadiska možnosti presunov (ústupov),
- c) hustota ciest a priechodnosť terénu pri premiestňovaní vlastných jednotiek pri odpútaní sa z boja a presune do nových bojových postavení,
- d) vlastnosti terénu (priechodnosť) v miestach, kde vlastné jednotky vykonávajú protiútok,

- e) možnosti zriaďovania ženíjnych zátarás v medzerách vlastných vojsk, aby sa zabránilo možnému prenikaniu nepriateľa do týchto medzier,
- f) rozsah prírodných zátarás a miesta pre vybudovanie umelých zátarás pri zaujímaní bojových postavení,
- g) možnosti budovania ženíjnych zátarás a využitie terénu na možnú ochranu bokov zostavy a krídelnú ochranu vlastných jednotiek,
- h) miesta vhodné na ničenie s prihliadnutím na presuny a manéver vlastných jednotiek,
- i) miesta možného výskytu improvizovaných výbušných a nástražných výbušných prostriedkov, ktoré môžu nepriamo ovplyvniť manéver, palebnú silu a ochranu bojových jednotiek.

Čl. 24

Ženíjny prieskum pri stabilizačných aktivitách

(1) Stabilizačné aktivity možno charakterizovať ako samostatné taktické úlohy, ktoré majú stabilizovať situáciu vytvorením podmienok umožňujúcich rekonštrukciu a rozvoj. Presadzujú bezpečnosť a kontrolu nad priestorom, pričom využívajú vojenský potenciál za účelom udržiavania, obnovy alebo vytvárania situácie, v ktorej môžu správne fungovať zodpovedné administratívne orgány.

(2) K typom stabilizačných aktivít patria:

- a) bezpečnosť a kontrola,
- b) podpora reformy bezpečnostného sektora,
- c) počiatková obnova základných občianskych služieb a zariadení,
- d) úlohy dočasnej vlády.

(3) Stabilizačné aktivity možno definovať aj ako systém alebo zloženie taktických úloh, ktoré môžu byť pridelené jednotke, aby zaručili dosiahnutie úspechu v závislosti od špecifickej aktivity. Jednotka alebo úlohové zoskupenie bude nasadené na jednu zo špecifických aktivít:

- a) predchádzanie konfliktom,
- b) oddeľovanie znepriatelených strán,
- c) stabilizácia, obnova a vojenská pomoc,
- d) evakuácia,
- e) pomoc pri humanitárnych operáciách.

(4) Pretože stabilizačné aktivity majú v každej operácii špecifické postavenie a špecifický účel, bude aj zameranie ženíjného prieskumu špecifické a bude sa vykonávať podľa konkrétnej situácie.

(5) V rámci plnenia úloh pri vedení stabilizačných aktivít sa ženijným prieskumom môžu zisťovať napríklad nasledujúce aktivity:

- a) pri predchádzaní konfliktom úrovní ženijných opatrení proti sebe stojacich strán, rozsah ženijných zátarás budovaných znepriatelenými stranami a možné miesta výskytu improvizovaných výbušných a nástražných výbušných prostriedkov,
- b) pri oddeľovaní znepriatelených strán stav ciest, terénu a výskyt ženijných zátarás pri oddelení bojujúcich (znepriatelených strán),
- c) pri stabilizácii, obnove a vojenskej pomoci stav ciest a terénu potrebného na hliadkovanie, miest výskytu nástrah na cestách a v teréne a nástrah pri vyhľadávaní a zadržiavaní,
- d) pri evakuácii stav rozrušenia terénu a výskyt ženijných zátarás a rôznych nástrah v priestoroch pre zriadenie predsunutej základne, evakuačných bodov a prijímacích stredísk, vrátane ženijného prieskumu životne dôležitých bodov a kľúčových miest terénu a zátarás na cestách vyčlenených na evakuáciu a ich stavu,
- e) pri pomoci humanitárnym operáciám napríklad ženijný prieskum ciest, terénu a priestorov, ako aj ženijný prieskum miest prípadných katastrof.

Čl.25

Ženijný prieskum pri umožňujúcich aktivitách

(1) Umožňujúce aktivity spájajú, zabezpečujú a podporujú prechod medzi rôznymi typmi vojenských aktivít. Umožňujúca aktivita sa nikdy neuskutočňuje vlastným pričinením. Jej vykonanie musí viesť do ďalšieho typu vojenskej aktivity. Medzi umožňujúce aktivity patria:

- a) prieskum,
- b) bezpečnosť,
- c) nadviazanie dotyku, stretný boj,
- d) spájanie jednotiek,
- e) ústup, odchod,
- f) vystriedanie jednotiek v boji,
- g) pomoc obkľúčeným silám,
- h) pochod,
- i) prekonávanie prekážok a zátarás.

(2) Prieskumné aktivity sú také aktivity, ktoré sa vykonávajú s cieľom získať informácie o nepriateľovi, teréne, životnom prostredí alebo o miestnom obyvateľstve v konkrétnom priestore. Obvyklými úlohami takýchto aktivít sú prieskum priestoru, mosta a trasy. Ženijným prieskumom sa zisťuje:

- a) stav terénu a úroveň jeho rozrušenia,
- b) výskyt ženijných zátarás a možnosti ich prekonania,
- c) rozsah nástražných výbušných systémov v teréne a na cestách (v objektoch),

- d) hustota cestnej siete v záujmovom priestore, ich kapacita a úroveň poškodenia,
- e) maskovacie vlastnosti terénu pre presuny a rozmiestnenie jednotiek,
- f) geologické podmienky pre budovanie opevňovacích objektov.

(3) Aktivity v oblasti bezpečnosti umožňujú včasné a presné varovanie o dispozíciách a aktivitách nepriateľa. Aktivity v oblasti bezpečnosti pozostávajú z hliadkovania, ochrany a krytia. Ženijným prieskumom sa v oblasti bezpečnosti zisťuje:

- a) ženijný prieskum ciest a priestorov pre hliadkujúce jednotky,
- b) výskyt ženijných zátarás v priestore rozmiestnenia s dôrazom na výbušné zátarasy a nástražné výbušné systémy,
- c) miesta vhodné na ženijné ničenie nepriateľa,
- d) ženijný prieskum terénu pre pôsobenie krycích síl s dôrazom na cesty a prekonávanie ženijných zátarás nepriateľa.

(4) Postup na nadviazanie dotyku sa uskutočňuje s cieľom nadviazať alebo obnoviť dotyk s nepriateľom za čo najvýhodnejších podmienok. Zvyčajne sa realizuje v príprave na následný útok, a preto sa končí, keď sú hlavné sily rozmiestnené na následnú činnosť podľa rozhodnutia veliteľa. Pri postupe na nadviazanie dotyku sa ženijným prieskumom zisťuje:

- a) stav ciest využívaných jednotkami pri presune do priestoru boja,
- b) ženijné opatrenia nepriateľa pri napadaní našich jednotiek z boku,
- c) rozsah zatarasovania nepriateľom pri činnosti krycích síl a možnosti jeho prekonávania,
- d) ženijné vybudovanie postavení nepriateľa, prieskum vhodných ciest na obídenie alebo vykonanie obchvatu vlastnými jednotkami,
- e) stav terénu, ciest a prekážok z hľadiska vykonania požadovaného presunu,
- f) prieskum terénu s ohľadom na možnosti ochrániť vlastné jednotky pri presunoch a na miestach prechodu (pieskum mostov a priesmykov),
- g) ženijný prieskum terénu s dôrazom na možné vybudovanie postavení a palebných základní,
- h) prieskum ciest z hľadiska ich dostatočnej hustoty pri presune hlavných síl,
- i) ženijný prieskum prekážok pred predným okrajom s dôrazom na možnosti prekonávania výbušných zátarás.

(5) Stretný boj je aktivita, ku ktorej môže prísť vtedy, keď sa obe strany snažia splniť svoju úlohu útokom. Stretný boj sa líši od postupu na nadviazanie dotyku v tom, že k nemu prichádza neočakávane, zatiaľ čo pri postupe na nadviazanie dotyku s nepriateľom veliteľ túto akciu plánuje. Ženijným prieskumom v stretnom boji sa zisťuje:

- a) stav ciest pre rozvinutie vlastných jednotiek,

- b) stav a ďalšie možnosti ženijných opatrení, najmä na bokoch zoskupenia nepriateľa a na čiarach, z ktorých sa predpokladá rozvinutie na stretný boj,
- c) stav vodných prekážok, výrazných terénnych nerovností a objektov v priestore stretnutia a možnosti ich využitia v boji,
- d) možnosti prechodu kontaminovanými priestormi, lesnými porastmi, horskými predelmi, výbušnými zátarasami a pod.

(6) Spájanie jednotiek sa organizuje za účelom spojenia dvoch spojeneckých jednotiek na teritóriu, ktoré je kontrolované nepriateľom. Pri spájaní jednotiek môžu obe postupovať oproti sebe, prípadne jedna môže byť stacionárna alebo sa môže nachádzať v obkľúčení. Jednotky môžu mať rovnaké alebo rozdielne úlohy. Ženijným prieskumom pre spájanie jednotiek sa zisťuje:

- a) charakter terénu s ohľadom na predpokladaný postup jednotiek; kontrola kvality pitných zdrojov ako studní a prameňov a zisťovanie, či nie sú otrávené,
- b) druhy ženijných zátarás a možnosti ich prekonania pri približovaní sa jednotiek,
- c) hustota ciest, ich stav a rozsah ženijných úprav pre presun jednotiek na spojenie.

(7) Ústup nastáva vtedy, keď sa jednotka stiahne od nepriateľa v súlade s vôľou jej veliteľa. Snahou je odpútať bojové jednotky od nepriateľa, aj keď s ním naďalej môžu udržiavať dotyk pomocou ďalších prostriedkov, ako napríklad nepriateľskou paľbou, prieskumom alebo sledovaním. Ženijným prieskumom pre ústup sa zisťuje:

- a) výskyt problémových priestorov, ktoré sú v blízkosti potenciálnych zdrojov toxických priemyselných látok (TPL), alebo miest s citlivou kultúrou,
- b) počet a stav ciest potrebných na vykonanie ústupu,
- c) rozsah ženijných zátarás na smeroch ústupu a možnosti ich prekonania,
- d) vhodné miesta pre zriadenie zátarás na obmedzenie mobility nepriateľa,
- e) vhodné úseky na vykonanie demolácií pozdĺž ústupových ciest,
- f) geologické podmienky a ochranné vlastnosti terénu v priestoroch zaujatia nasledujúcich bojových postavení vlastnými jednotkami,
- g) miesta vhodné na zriaďovanie prekážok rôzneho druhu na zdržiavanie nepriateľa.

(8) Odchod sa od ústupu líši tým, že je to presun jednotiek smerom od nepriateľa mimo dotyk s ním. Vo všeobecnosti sa vykonáva rovnakým spôsobom ako ústup, ale keď sa jednotky dostanú mimo dotyk s nepriateľom, je nepravdepodobná potreba nasadenia mohutnej krycej sily. Ženijný prieskum pri tejto aktivite sa spravidla zameriava na prejazdnosť odchodových ciest a výskyt zátarás vytvorených nepriateľom mínovaním na diaľku.

(9) Ak prevezme jedna jednotka bojové úlohy od druhej, považuje sa to za vystriedanie jednotiek. Typy vystriedaní sú:

- a) vystriedanie na mieste,
- b) postup prekročením vpred,
- c) postup prekročením vzad.

(10) Ženijným prieskumom pre vystriedanie jednotiek sa zisťuje:

- a) množstvo a stav ciest pridelených veliteľom na presun jednotiek na vystriedanie,
- b) charakter priestorov, ich ochranné vlastnosti a geologické podmienky na budovanie základných opevňovacích objektov pre rozmiestnenie a rozvinutie,
- c) množstvo a stav ciest pre odchádzajúce (vystriedané) jednotky,
- d) nepriateľské zátarasý a priechody v zátarasách na plánovaných smeroch prieniku vlastných jednotiek na prelomenie obklúčenia.

(11) Ženijným prieskumom pri bojoch v obklúčení sa zisťujú:

- a) ženijné opatrenia nepriateľa na prelomenie zostavy obklúčených jednotiek,
- b) slabo opevnené alebo obsadené úseky terénu nepriateľom, stupeň poškodenia komunikácií a objektov na nich a možnosti obchádzok alebo úprav,
- c) priechodnosť terénu pre jednotky presúvajúce sa pešo alebo na technike,
- d) nepriateľské zátarasý na plánovaných smeroch prieniku vlastných jednotiek na prelomenie obklúčenia,
- e) materiál z miestnych zdrojov,
- f) vybavenie nepriateľských ženijných jednotiek zatarasovacími prostriedkami a prostriedkami na mechanizáciu zemných prác,
- g) stav ciest v smere plánovaného prebitia sa z obklúčenia,
- h) podmienky a možnosti budovania ochranných stavieb.

(12) Pochod je typ umožňujúcej aktivity, ktorá zahŕňa presun bojových a ďalších jednotiek z jedného miesta do druhého bez očakávania boja. Od postupu na nadviazanie dotyku sa líši v tom, že aj keď sú jednotky vykonávajúce pochod pripravené čeliť aktivitám nepriateľa, neusilujú sa vyhľadávať dotyk s ním. Ženijným prieskumom pri pochode sa zisťuje:

- a) stav komunikácií a objektov na nich, ako aj stav prepravísk, brodov a výskyt zátaras na pochodových osiach,
- b) stupeň poškodenia komunikácií a objektov na nich a možnosti obchádzok,
- c) stav priestorov zastávok, odpočinkov a priestorov rozmiestnenia,
- d) stav vodných zdrojov,
- e) možnosti maskovania vlastných jednotiek a využívania miestnych zdrojov materiálu,
- f) charakter a rozsah ženijných opatrení nepriateľa.

(13) Ženijný prieskum na prekonávanie prekážok (zátaras) sa zameriava na všetky prekážky v smere postupu vlastných jednotiek a zisťuje:

- a) množstvo a charakter vodných plôch, tokov, mostov na nich a miest vhodných na ich prekonanie,
- b) obchádzky okolo týchto prekážok, ak sú možné,
- c) geografické podmienky v miestach vhodných na prekonanie prekážok,
- d) terén na prístupoch k prekážkam,
- e) hustotu a druh mínových polí a možnosti ich obídenia,
- f) priechodnosť ťažkého, nerovného, strmého alebo močaristého terénu,
- g) výskyt kráterov a priekop na smere postupu,
- h) kontaminované miesta v teréne a možnosti ich obídenia,
- i) výskyt stromových zásekov, ruiny a miesta rozrušené po použití zbraňových systémov,
- j) miesta zosuvov pôdy, ktoré môžu mať vplyv na presuny vlastných jednotiek, a možnosti ich obchádzania,
- k) miesta umelo vyvolaných záplav alebo zatopení.

Š I E S T A H L A V A

PRIESKUM ŽENIJNÝCH OPATRENÍ NEPRIATEĽA

Čl. 26

Prieskum zátarás a objektov pripravených na ničenie

(1) Cieľom ženijného prieskumu zátarás a objektov pripravených na ničenie je získať údaje potrebné na ich prekonanie alebo odstránenie. Úlohou prieskumu zátarás a objektov pripravených na ničenie je zistiť:

- a) ich druh a umiestnenie v teréne (zameranie),
- b) ich charakteristiku (veľkosť, priebeh, použitý materiál, spôsob zriadenia),
- c) spôsob ich ochrany a zaistenia (množstvo, druh a stanovište vyčlenených síl a prostriedkov),
- d) možnosti ich obídenia, prekonávania alebo odstránenia,
- e) najvhodnejšie miesta na vytváranie priechodov a prístupov k zátarasám a objektom pripravených na ničenie, ako aj k stanovištiam roznetu,
- f) rozsah a stupeň kontaminovania týchto objektov.

(2) Pri mínových poliach zriadených klasickými spôsobmi ženijný prieskum zisťuje:

- a) počet a vzdialenosti radov mín, vzdialenosti mín v radoch od seba, prípadne rozmiestnenie mín v skupinách,
- b) dĺžku, hĺbku a priebeh hraníc mínových polí,
- c) spôsob kladenia mín,
- d) priechody v mínových poliach alebo medzery medzi nimi a možnosti ich obídenia,

- e) použité typy mín a roznecovačov, možnosti a spôsoby ich zaistenia alebo odstránenia,
- f) najkratší alebo najvhodnejší smer prekonania mínových polí,
- g) hustota mínového poľa, čas a prostriedok jeho zriadenia,
- h) čas samodeštrukcie a rozsah použitia klamných mín.

(3) Pri objektoch pripravených na ničenie sa zisťuje:

- a) počet, veľkosť a typ náloží a ich umiestnenie,
- b) údaje o roznetovej sieti,
- c) spôsob prípravy rýchleho ničenia,
- d) rozsah prekážky vzniknutej zničením objektu,
- e) návrh a spôsob dezadjustácie,
- f) stanovištia roznetových hliadok.

Čl. 27

Ženijný prieskum prepravísk

(1) Cieľom ženijného prieskumu nepriateľských prepravísk na vodných prekážkach je získať údaje potrebné na ich využitie vlastnými jednotkami alebo na ich ničenie. Ženijným prieskumom prepravísk sa zisťuje:

- a) šírka a hĺbka vodnej prekážky, rýchlosť prúdu, charakter dna a brehov (výška, príkrosť brehov, hustota a druh porastu na nich, miesta vhodné na spustenie prepravných prostriedkov na vodu a výjazdy na protiľahlom brehu),
- b) nepriateľské ženijné zátarasy a prekážky vo vode a na brehoch (miesta a druh zátarás na prístupoch k vodnej prekážke),
- c) stav existujúcich brodov, hydrotechnických zariadení, mostov, prevozov a iných prepravísk,
- d) možnosti využitia miestnych prepravných prostriedkov, výskyt vhodného materiálu z miestnych zdrojov,
- e) vhodné prístupy k vodnej prekážke (možnosti pozorovania, rozsah budovania nepriateľskej obrany, podmienky na presun prepravných prostriedkov, stav cestných komunikácií na prístupoch k vodnej prekážke),
- f) miesta vhodné na zriadenie jednotlivých druhov prepravísk a miesta na oboch brehoch, vhodné na skrytie jednotiek prírodným maskovaním.

(1) Okrem toho ženijný prieskum prepravísk zisťuje:

- a) pre stavbu mostového prepraviska:
 1. technické údaje o moste (typ, materiál a konštrukcia, počet a druh podpier, typ prevádzky po moste, typ vozovky),
 2. zaťažiteľnosť mosta a spôsob jeho spojenia s brehmi,
 3. možnosti zosilnenia alebo obnovy mosta,

- b) pre stavbu plavidlového a prevozového prepraviska:
 - 1. rýchlosť prúdu a šírka vodnej prekážky,
 - 2. sklony a stav vjazdov do vodnej prekážky a výjazdov z nej,
 - 3. druh pohonu prevozu (motorový, lanový, kladkový, kombinovaný),
 - 4. druhy techniky, ktoré možno prepravovať,
- c) pre stavbu brodového a podvodného prepraviska:
 - 1. rýchlosť prúdu a šírka vodnej prekážky,
 - 2. hĺbka vody,
 - 3. sklon, šírka a únosnosť brehov,
 - 4. počet brodov na prepravisku,
 - 5. spôsob vytýčenia brodu,
 - 6. spôsob údržby a ochrany brodu,
- d) pre stavbu ľadového prepraviska:
 - 1. hrúbka, stav a štruktúra ľadu,
 - 2. tvar brehov a ich porast,
 - 3. miestne zdroje materiálu na zosilnenie ľadového prepraviska.

Čl. 28

Prieskum ženijných úprav terénu

(1) Cieľom prieskumu ženijných úprav terénu je zistiť údaje o stupni odolnosti a pripravenosti na ochranu vojsk, a to predovšetkým:

- a) miesta ženijného budovania terénu z hľadiska ochrany proti ZHN,
- b) druh terénu, ktorý sa využíva na túto ochranu,
- c) sily a prostriedky vyčlenené na prácu a pravdepodobný čas na dosiahnutie maximálnej odolnosti,
- d) charakteristika pôdných pomerov (rozpojiteľnosť horniny a hydrologické pomery),
- e) možnosti zamaskovania ženijných úprav terénu a nápadných demaskujúcich príznakov.

(2) Pri skúmaní terénnych vlastností sa zisťujú:

- a) možnosti využitia nerovností terénu (strží, roklín, údolí, úžľabín, násypov, úvozov alebo terénnych stupňov) nepriateľom a jeho opatrenia na ich úpravu a zdokonalenie,
- b) tvar, priebeh a ochranné vlastnosti terénnych tvarov a smer, z ktorého je daný terén najzraniteľnejší.

(3) Pri prieskume lesov sa zisťuje:

- a) charakter lesa (druh, hrúbka a hustota stromov), terénu (členitý, zvlnený a pod.) a pôdy (rozpojiteľnosť, vodné pomery a pod.),

- b) priebeh ciest, budovanie vjazdov a výjazdov,
- c) budovanie protipožiarnych pásov a vodných nádrží, využiteľné vodné zdroje,
- d) budovanie opevňovacích objektov (okopov, úkrytov a palebných objektov, ich odolnosť, zakrytie a pod.).

(4) Z hľadiska možnosti využívania podzemných priestorov sa zisťuje:

- a) spôsob zabezpečenia vstupov a ich rozmiestnenie vzhľadom na okolitý terén a ostatné otvory podzemných priestorov,
- b) druh horniny, výška nadložia,
- c) spôsob pripojenia na elektrickú a telekomunikačnú sieť,
- d) opatrenia uskutočňované v okolí objektu (bojové zaistenie, prístupy, antény),
- e) nápadné orientačné body, vhodné na presné zameranie objektu.

(5) Pri opatreniach nepriateľa v opevnených priestoroch sa zisťuje:

- a) či sú okná v prízemných priestoroch zamurované a upravené na strieľne,
- b) či existujú náznaky odstraňovania horľavín v celom okolí,
- c) či sú vyčistené sektory výstrelu,
- d) či sú vybudované násypy (okolie múrov a využívanie budov, palebných plání medzi budovami),
- e) či sa nevykonáva vypratávanie pivníc, podopieranie ich stropov, budovanie núdzových otvorov, zamurovanie všetkých otvorov do pivníc, osadzovanie protitlakových dverí a vybavovanie takto zriadených úkrytov zariadením.

(6) Pri prieskume v meste bránenom nepriateľom sa na odhalenie systému jeho žienijného vybudovania zisťuje:

- a) charakter zastavania (plán zastavania, typy budov, výskyt ohrád, hustota zastavania, odolnosť proti úderom ZHN),
- b) rozmiestnenie opevňovacích objektov, ich druh a sektor výstrelu,
- c) budovy upravené na obranu a stupeň ich žienijného vybudovania,
- d) výskyt zátarás a prekážok, ich charakteristika a rozmiestnenie,
- e) vhodné prístupy k nepriateľským zátarasám a opevňovacím objektom,
- f) miesta priechodov v zátarasách a budovách, priechodnosť ulíc a dvorov,
- g) systém zásobovania mesta vodou,
- h) charakter podzemných objektov (tunelov, kanalizačných a vodovodných podzemných chodieb) a možnosť ich využitia nepriateľom.

Čl. 29

Prieskum opevneného terénu a dôležitých opevňovacích objektov

(1) Cieľom prieskumu opevneného terénu je získať údaje o možnostiach jeho rýchleho prekonania, prípadne ničenia jednotlivých objektov nachádzajúcich sa na ňom. Ženijný prieskum obranných postavení nepriateľa zisťuje najmä:

- a) priebeh a hĺbku obranných postavení,
- b) vzdialenosti medzi jednotlivými obrannými postaveniami a počet týchto postavení na danom smere,
- c) umiestnenie rajónov obrany, opevnených bodov a veliteľských stanovišť,
- d) palebné postavenia delostreleckých, protiletadlových a protitankových prostriedkov a pravdepodobný systém palieb,
- e) umiestnenie zátarás a prekážok.

(2) Druhy opevňovacích objektov sa posudzujú podľa charakteristických znakov a umiestnenia. Ich účel sa posudzuje podľa nasledujúcich kritérií:

- a) umiestnenia, tvaru, rozmerov, spôsobu budovania, charakteristického porušenia vzhľadu terénu a maskovania,
- b) rozsahu budovania, vybavenia a zostavy jednotlivých objektov.

(3) Pri špeciálnych nepriateľských opevňovacích objektoch plánovaných na zničenie alebo vyradenie sa zo ženijného hľadiska získavajú tieto údaje:

- a) systém vonkajšej ochrany (pozorovanie, stráženie, zátarasy, nástrahy, osobitná ochrana a pod.),
- b) umiestnenie, počet, rozmery, situovanie, ochrana a odolnosť vstupných častí (vchodov, vjazdov) a nasávacích otvorov pre filtračné a ventilačné zariadenia,
- c) približná výška stropu alebo hrúbka nadložia,
- d) počet, umiestnenie a situovanie vetracích a nasávacích otvorov pre agregáty,
- e) zdroje vody mimo objektu a ich ochrana,
- f) inžinierske siete (prívod elektrickej energie, antény, telekomunikačné prípojky, vodovod, odpadová voda) a ich ochrana mimo objektu,
- g) príjazdové komunikácie, pohyb osôb a dopravných prostriedkov v okolí objektu,
- h) spôsob vchádzania a vychádzania z objektu,
- i) maskovanie jednotlivých častí objektu.

(6) Pri prieskume vnútorných priestorov opevňovacích objektov sa ženijným prieskumom zisťujú:

- a) dispozičné riešenie vstupnej časti,
- b) rozmery, tvar a počet protitlakových dverí a vzduchotesných prepážok,
- c) typy protitlakových uzáverov (mechanické, automatické, poloautomatické),
- d) situovanie a približné rozmery jednotlivých častí objektu,

- e) umiestnenie a výkon náhradných energetických zdrojov,
 - f) umiestnenie veliteľského stanovišťa a stanovišťa riadiacich orgánov,
 - g) spôsob vyhotovenia inštalácie (rozvod vody, električky, telekomunikácii a pod.),
 - h) umiestnenie záložných vchodov a výlezov,
 - i) najmenej odolné miesta opevňovacích objektov,
 - j) zariadenia na samodeštrukciu objektu (zničenie, zaplavenie a pod.),
 - k) spôsob ochrany a obrany objektov, prípadne záatarasy na prístupových cestách.
- Vždy sa posudzujú a vyhodnocujú možnosti ničenia jednotlivých zariadení.

Čl.30

Prieskum maskovacích opatrení

(1) Prieskumom maskovacích opatrení nepriateľa sa zisťujú zamaskované predmety, stále a poľné opevňovacie objekty, zbrane, zbraňové systémy a ďalšie zariadenia s cieľom získať čo najvierohodnejšie informácie o jeho sile, zostave, činnosti a zámeroch.

(2) Úlohou ženijného prieskumu zamaskovaných skutočných objektov je zistiť:

- a) ich polohu v teréne podľa súradníc, druh, typ, počet a rozmiestnenie v teréne,
- b) spôsob ich zamaskovania, druhy, typy a konštrukcie masiek,
- c) prísunové a odsunové komunikácie a spôsob ich zamaskovania.

(3) Na odkrytie klamných cieľov a objektov ženijným prieskumom sa zisťujú:

- a) ich miesta v teréne,
- b) ich charakteristika (čo znázorňujú), počet, rozsah alebo rozloha,
- c) rozmiestnenie a vzdialenosť skutočných objektov od klamných objektov,
- d) druh a počet použitých masiek, makiet a ich umiestnenie v teréne,
- e) druh, typ, počet a umiestnenie skutočnej techniky v klamných priestoroch.

(4) Nepriateľské jednotky, ich činnosť a rôzne vojenské objekty a zariadenia sa vyhodnocujú pomocou zistených demaskujúcich príznakov všetkými druhmi a spôsobmi prieskumu, hlavne však pozorovaním a využitím technických prístrojov, ako aj pozemným alebo vzdušným pozorovaním.

Čl. 31 **Prieskum pre úpravu ciest**

(1) Cieľom prieskumu pre úpravu ciest využívaných nepriateľom je zistiť ich zjazdnosť, kapacitu, druh úprav, zaťažiteľnosť cestných objektov a možnosti ich využitia pre vlastné vojská alebo možnosti ich zatarasenia a ničenia.

(2) Ženijným prieskumom stavu (úprav) ciest sa zisťujú:

- a) cestné úseky, na ktorých sa uskutočňujú úpravy, ich kapacity, druh a typ cesty,
- b) druh úprav a rozsah prác, časť ich začatia a skončenia,
- c) rozsah úprav uskutočňovaných počas prieskumu,
- d) poloha cestných objektov, ich charakteristika, opis, zaťažiteľnosť, spôsob zamaskovania a zaistenia,
- e) spôsobilosť ciest a objektov na nich pre predpokladanú premávku,
- f) úpravy uskutočňované v miestach priechodov cez vodné prekážky,
- g) výskyt stavebného materiálu v blízkosti ciest,
- h) ťažko zjazdné úseky a ich označenie v teréne,
- i) zameranie novovybudovaných ciest a ich situovanie v teréne a na mape,
- j) jednotky a útvary nepriateľa, ktoré úpravu alebo stavbu ciest uskutočňujú, ich číslovanie, zloženie a technické vybavenie.

(3) V prípadoch príznakov, že jednotky nepriateľa pripravujú komunikačný smer na ničenie, sa zisťujú:

- a) druhy zátarás, ich veľkosť, typ, počet a rozmiestnenie mín, spôsob stráženia,
- b) stanovištia roznetových hliadok, prípadne spôsob roznetu,
- c) možnosti obídenia alebo prekonania zátarasy,
- d) najvhodnejšie spôsoby a prostriedky na vytvorenie prielomov, priechodov alebo odstránenie zátarás,
- e) či sú a akým spôsobom zatarasené brehy, podpery mosta a vodná prekážka v priestoroch vhodných na ich prekonanie,
- f) možnosti obídenia zatarasného komunikačného smeru.

Čl.32 **Prieskum vodných staníc a zásobovanie vodou**

(1) Cieľom prieskumu miest na zásobovanie vodou nepriateľa je zistiť možnosť narušenia zásobovania nepriateľa vodou alebo prípadné využitie týchto miest pre potrebu vlastných vojsk.

(2) Pri prieskume miest, na ktorých sú zriadené vodné stanice, sa zisťuje:

- a) presná poloha, typ a počet vodných staníc podľa súradníc na mape,

- b) poloha, druh a výdatnosť vodných zdrojov,
- c) charakter okolitého terénu, zloženie horniny, hlavné prísunové a odsunové cesty a ich stav,
- d) umiestnenie a počet čerpadiel, nádrží na úpravu vody a nádrží s upravenou vodou, miesta pre výdaj vody,
- e) približné zásoby upravenej vody,
- f) poloha a druh náhradných vodných zdrojov a náhradných miest pre výdaj vody,
- g) spôsob ochrany a obrany vodných zdrojov,
- h) kontrola kvality zdrojov pitnej vody (studní a prameňov), či nie sú otrávené.

S I E D M A H L A V A

ŽENIJNÝ PRIESKUM VODNÝCH PREKÁŽOK

Čl. 33

Prieskum miest vhodných na zriadenie prepravísk

(1) Aby jednotky mohli v operáciách pokračovať, potrebujú prostriedky na prekonanie prekážok. Hoci sa prekážky prekonávajú najčastejšie počas ofenzívnych aktivít, môžu sa vyskytnúť aj v priebehu defenzívnych aktivít alebo v boji na zdržanie, ako aj v celom priestore operácie pozdĺž dopravných komunikácií a v tyle. Prekonávanie vodných prekážok sa často spája s prechodom líniami alebo s vystriedaním.

(2) Cieľom ženijného prieskumu pri vyhľadávaní vhodných miest na zriadenie prepravísk je vyhľadať alebo spresniť na vodných prekážkach najvhodnejšie miesta pre zriadenie niektorého typu prepraviska. Ženijný prieskum do doby, kedy sa predpokladá prechod cez vodnú prekážku, uskutočňujú sily prostredníctvom prieskumných jednotiek útočiacich vojsk. Do zostavy prieskumných hliadok brigády vysielaných na prieskum priestorov plánovaných úsekov prechodu sa začleňujú aj ženijné prieskumné hliadky alebo ženisti prieskumníci. Údaje o vodnej prekážke sa získavajú tiež vzdušným prieskumom, štúdiom topografických a špeciálnych máp, hydrotechnických údajov, dopytom u miestnych obyvateľov, prípadne výsluchom zajatcov alebo prebehľíkov.

(3) Po príchode k vodnej prekážke ženijné jednotky určené na zriaďovanie prepravísk vysielajú ženijné prieskumné hliadky na spresnenie údajov o vodnej prekážke a teréne v priestoroch plánovaných prepravísk.

(4) Ženijným prieskumom vodnej prekážky sa zisťuje (spresňuje):

- a) šírka a hĺbka vodnej prekážky a rýchlosť prúdu,
- b) charakter dna a brehov (stav, výška, sklon a únosnosť brehov a druh porastu),

- c) výskyt nepriateľských ženíjnych zátarás a prekážok vo vode a na odjazdových cestách,
- d) stav existujúcich brodov, hydrotechnických zariadení, mostov, prievozov a iných prepravísk a možnosti využitia miestnych prepravných prostriedkov z miestneho materiálu,
- e) RCHB situácia,
- f) vhodné prístupy k vodnej prekážke, ich stav, prípadne rozsah prác potrebných na ich úpravu,
- g) miesta vhodné na zriadenie prepravísk,
- h) miesta umožňujúce skrytie vojsk na oboch brehoch prírodným maskovaním.

Čl. 34

Prieskum na zriadenie plavidlového prepraviska

(1) Cieľom ženíjného prieskumu vodnej prekážky na zriadenie plavidlového prepraviska je vyhládať najvhodnejšie miesta pre prepravu obojživelnými prepravnými prostriedkami (BVP, OT, Aligator) a ženíjnými obojživelnými prostriedkami (plávajúci pásový transportér – PTS, ťažký ženíjný pásový obojživelný prostriedok – GSP) a vo výnimočných prípadoch aj miestnymi a výpomocnými prepravnými prostriedkami.

(2) Pri prieskume na zriadenie plavidlového prepraviska sa okrem úloh uvedených v čl. 33 zisťujú:

- a) miesta vhodné na vjazdy (spustenie) plavidiel na vodu a na výjazd na protiláhly breh,
- b) miesta odplávania z vlastného brehu a pristátia na protiláhlom brehu, prípadne rozsah prác nutných na ich úpravu,
- c) možnosť použitia obojživelných prostriedkov na prepravu (sklony brehov, rýchlosť prúdu, hĺbka vody),
- d) priebeh ochranných hrádzí pod vodou, ich umiestnenie a výška vodnej hladiny nad hrádzou.

Čl. 35

Prieskum na zriadenie brodového prepraviska a podvodného prepraviska pre tanky

Cieľom ženíjného prieskumu vodnej prekážky na zriadenie brodového prepraviska a podvodného prepraviska pre tanky je vyhládať najvhodnejšie miesta pre prepravu brodením alebo jazdu tankov pod vodou. Pre zriadenie brodového a podvodného prepraviska sa okrem údajov uvedených v čl. 33 zisťuje:

- a) možnosť brodenia v závislosti od typu a vlastností vozidiel a bojovej techniky, hĺbky vody a rýchlosti prúdu, stavu dna a brehov vodnej prekážky,
- b) kolísanie vodnej hladiny,
- c) druh a rozsah prác nutných na úpravu brodov; hĺbka vody vhodná pre brodovú prepravu je uvedená v tabuľke 1.

Tabuľka 1 Prípustné hĺbky vody pre brodovú prepravu

P. č.	Brodiaca technika	Prípustná hĺbka brodu v metroch pri rýchlosti prúdu		
		do $1 \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$	do $2 \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$	nad $2 \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$
1	2	3	4	5
1.	osobný terénny automobil	0,6	0,5	0,4
2.	nákladný terénny automobil s užitočným nákladom do 3,5 t	0,8	0,7	0,6
3.	nákladný terénny automobil s užitočným nákladom do 10 t	1,2	0,9	0,8
4.	nákladné a špeciálne automobily Tatra, Aktis,	1,4	1,3	1,2
5.	samohybné delá	1,2	1,1	1,0
6.	stredné tanky	1,4	1,3	1,2

Poznámka. – V tabuľke uvedené hĺbky sú orientačné. Presne sú uvedené pre každú techniku v predpise o prevádzke a možnostiach použitia tejto konkrétnej techniky.

Čl. 36

Prieskum na zriadenie prevozového prepraviska

(1) Cieľom ženíjného prieskumu vodnej prekážky na zriadenie prevozového prepraviska je vyhládať alebo spresniť priestor prepraviska a miesta na zriadenie jednotlivých prevozov.

(2) Pri prieskume na zriadenie prevozového prepraviska sa musia okrem údajov uvedených v čl. 33 zistiť:

- a) miesta vhodné na sústredenie prepravných prostriedkov,
- b) miesta vhodné na zostavovanie prevozových súlodí,
- c) miesta vhodné na spúšťanie člnov,
- d) miesta odplávania od brehu a miesta pristátia na príľahlom alebo protiľahlom brehu, prípadne rozsah prác nutných na ich úpravu,
- e) priebeh ochranných hrádzi pod vodou, ich umiestnenie a výšku, výšku vodnej hladiny nad hrádzou.

Čl. 37**Prieskum miesta na stavbu nízkovodného mosta**

(1) Cieľom ženiného prieskumu miesta na stavbu nízkovodného mosta je určiť alebo spresniť vlastné miesto na stavbu a prístupy k nemu, miesto na výrobu mostných prvkov a zvoliť prísunové cesty pre dopravu stavebného materiálu a mostných prvkov.

(2) Pri prieskume miesta na stavbu nízkovodného mosta sa musí okrem údajov uvedených v čl. 33 zistiť:

- a) miesto vhodné na stavbu mosta,
- b) rýchlosť prúdu, prúdnicu, výška hladiny,
- c) kolísanie vodnej hladiny,
- d) výskyt využiteľného materiálu,
- e) priehradu, vzdúvadla a iné vodné stavby po prúde i proti prúdu,
- f) možnosti stavby z oboch brehov, miesta vhodné na zostavenie baranidlového súlodia, prípadne iných mechanizačných prostriedkov,
- g) miesta vhodné pre skládky materiálu,
- h) príjazdové cesty pre dovoz miestnych prvkov a materiálu k miestu stavby mosta a ich stav,
- i) miesta vhodné na vybudovanie riečnych uzáverov.

Čl. 38**Prieskum na zriadenie ľadového prepraviska**

(1) Pri prieskume na zriadenie ľadového prepraviska sa musí zistiť:

- a) hrúbka, štruktúra a zaťažiteľnosť ľadu,
- b) stav ľadu pri brehu, jeho spojenie s brehom a hrúbka snehovej pokrývky na ľade,
- c) teplota vzduchu a vody,
- d) príjazdové a odjazdové komunikácie, ich stav, prípadne druh a rozsah prác nutných na ich úpravu,
- e) výskyt prekážok a zátarás na príjazdových a odjazdových komunikáciách,
- f) miestne zdroje využiteľné na zosilnenie ľadu a na úpravu brehov a vjazdov na ľad,
- g) priestor pre záložné ľadové prepravisko.

(2) Hrúbka a štruktúra ľadu sa zisťujú v celej šírke predpokladaných trás prepravy po ľade. Dôraz treba položiť na zmeranie hrúbky ľadu nad predpokladanou prúdniciou, kde býva ľad najtenší. Hlavné a záložné ľadové prepravisko sa musia voliť tak, aby mali vhodné brehy, ktoré vyžadujú minimum úprav a aby zaťažiteľ-

nosť ľadu zaručovala bezpečnú prepravu daných bremien. Zaťažiteľnosť ľadu pre rôzne bremená je orientačne uvedená v prílohe č. 2 k tomuto predpisu.

Čl. 39

Prieskum miesta na stavbu mosta z normovaných súprav

(1) Cieľom ženíjného prieskumu vodnej prekážky na stavbu mosta z normovaných súprav je vyhládať alebo spresniť najvhodnejšie miesto na stavbu mosta a získať podklady pre navrhnutie najvhodnejšieho typu mosta.

(2) Pri prieskume miesta na zriadenie mosta z normovaných súprav sa musí okrem údajov v čl. 33 zistiť:

- a) miesto vhodné na stavbu mosta,
- b) rýchlosť a smer prúdu, prúdnicu, výška hladiny,
- c) kolísanie vodnej hladiny,
- d) miesta sústreďovania prepravnej techniky,
- e) príjazdové cesty a ich stav,
- f) miesta vhodné na vybudovanie riečnych uzáverov,
- g) priebeh ochranných hrádzi pod vodou, ich výška a výška vodnej hladiny nad nimi.

Čl.40

Prieskum hydrotechnických stavieb

(1) Cieľom ženíjného prieskumu hydrotechnických stavieb je získať podklady na vyhodnotenie účinkov vody, ktorými môže táto stavba v rôznej forme ovplyvňovať režim vodnej prekážky pod stavbou a nad ňou.

(2) Prieskum hydrotechnických stavieb vykoná spravidla ženíjná prieskumná hliadka zároveň s prieskumom vodnej prekážky. Ak ide o veľkú stavbu, robí len prieskum tejto stavby. Vykonáva sa najmä prieskum veľkých a stredných vodných nádrží, plavebných komôr (vzdúvadiel) a väčších splavov.

(3) Prieskumom hydrotechnických stavieb sa zisťuje:

- a) typ, výška, dĺžka a šírka priehradnej hrádze,
- b) hĺbka vody pri priehradnej nádrži,
- c) šírka a dĺžka vodnej nádrže,
- d) hĺbka vodnej nádrže na niekoľkých ďalších miestach, pričom jedno meranie sa musí uskutočniť na konci vzdutia,
- e) počet výpustných zariadení a ich kapacita,
- f) približný objem vody v nádrži,
- g) stráženie vodnej stavby, početný stav a výzbroj strážnej jednotky a režim služby,

h) umiestnenie stálych zariadení na ničenie vodnej stavby a stupeň ich pohotovosti na ničenie.

Okrem údajov o vlastnej vodnej stavbe sa zisťujú aj údaje o charaktere údolí pod priehradnou hrádzou (šírka, tvar, druh porastu a pod.).

Čl.41

Prieskum na zosilňovanie a obnovu mosta

(1) Úlohou prieskumu nepoškodeného mosta je zistiť údaje o jeho stave a zaťažiteľnosti (Military Load Class – MLC), nutné pre rozhodnutie, či je možné po moste prepustiť určené vozidlá alebo bojovú techniku, prípadne či je potrebné most zosilniť, ak je jeho zaťažiteľnosť nedostatočná.

(2) Pre zisťovanie zaťažiteľnosti mostov platí, že všetky mosty na diaľniciach, rýchlostných cestách a cestách prvej až tretej triedy umožňujú prepravu všetkých bremien do hmotnosti 60 t, za predpokladu že:

- a) nie sú poškodené,
- b) v každom mostnom poli bude vždy len jedno bremeno, idúce stredom vozovky mosta s maximálnou excentricitou 0,75 m.

Výnimku tvoria všetky kamenné mosty a ocelové mosty s rozpätím mostných polí do 40 m.

(3) Úlohou prieskumu poškodeného alebo zničeného mosta je zistiť údaje o jeho stave, poškodení alebo zničení, nutné pre rozhodovanie o jeho obnove. Pri ženijnom prieskume na zosilnenie alebo obnovu mosta treba zistiť:

- a) šírku vozovky a chodníkov,
- b) celkovú dĺžku mosta a dĺžku jednotlivých mostných polí,
- c) druh mosta a jeho konštrukciu,
- d) výšku mosta nad prekážkou (vzdialenosť od hladiny k spodnej hrane nosnej konštrukcie), najväčšiu hĺbku prekážky, rýchlosť prúdu vody, kolísanie vodnej hladiny a charakter dna prekážky a brehov, príslušného terénu, prístupových komunikácií a miesto a spôsob ich zatarasenia,
- e) výskyt brodov v blízkosti mosta alebo možnosť obchádzky,
- f) možnosti získania materiálu na zosilnenie alebo opravu mosta z miestnych zdrojov,
- g) stupeň poškodenia alebo zničenia mosta,
- h) ďalšie údaje potrebné pre návrh na zosilnenie alebo obnovu mosta.

Ô S M A H L A V A **ŽENIJNÝ PRIESKUM TERÉNU**

Čl. 42

Cieľ ženijného prieskumu terénu

(1) Cieľom ženijného prieskumu terénu je zistiť jeho osobitosti, výskyt prírodných prekážok, stav pôdy, ciest a zdrojov vody, charakter vodných prekážok, miesta a stav prepravísk a brodov, vplyv terénu na presuny vojsk, priestory rozrušenia vplyvom ZHN, požiarov a zátop, kontaminované pásma a priestory, možné smery ich prekonania alebo obídenia. Prieskum terénu vykonávajú všetky druhy jednotiek.

(2) Pri uskutočňovaní ženijného prieskumu kontaminovaných priestorov sa zisťuje:

- a) stav ciest a prepravísk, výskyt a druh závalov, rozvalín, požiarov, možnosti ich prekonania alebo obchádzok,
- b) dĺžka úsekov zátaras vyradených z používania,
- c) charakter a druh poškodenia opevňovacích objektov v postaveniach a priestoroch rozmiestnenia jednotiek,
- d) nutné ženijné opatrenia na odstránenie následkov nepriateľských úderov.

Pri plnení týchto úloh treba do zostavy ženijných prieskumných jednotiek zaradiť príslušníkov z jednotiek RCHBO a pri prieskume vodných zdrojov špecialistov zdravotníckej služby.

Čl. 43

Prieskum priechodnosti terénu

(1) Ženijný prieskum priechodnosti terénu po cestných komunikáciách je zameraný na získavanie správ o možnosti rýchleho tempa presunu vojsk.

(2) Ženijným prieskumom priechodnosti ciest sa zisťuje:

- a) stav ciest,
- b) stav cestnej koruny, poškodenia a nezjazdné úseky, rozsah a druh poškodenia alebo zničenia ciest, rozsah prác na ich úprave alebo obnove,
- c) schodnosť, sklon a dĺžka stúpania a svahov,
- d) charakter k ceste priláhlého terénu, ktorý má vplyv na úpravu a obnovu cesty aj na organizáciu prevádzky,
- e) druh, hustota, vzrast a horľavosť porastu v okolí cesty a prevládajúci smer vetra,
- f) úseky pozorovaní nepriateľskými prieskumnými orgánmi a možnosti ich maskovania,

- g) priechodnosť terénu pozdĺž ciest a možnosti pohybu techniky mimo ciest,
- h) umiestnenie a charakter ženíjných zátarás, závalov, ohnísk požiarov a najvýhodnejší spôsob ich odstránenia alebo obídienia (obchádzky zároveň vytýčiť),
- i) možnosti prekonania kontaminovaných priestorov s určením stupňa a druhu kontaminácie (kontaminované priestory zároveň vytýčiť),
- j) cesty a priesečky, možnosti zriaďovať pomocné cesty alebo obchádzky úsekov ciest, kde možno očakávať ich ničenie, a rozsah prác na ich úpravu,
- k) priechodnosť po lesných cestách, rozsah lesných závalov a možnosti ich prekonania, pásma zničenia súvislých lesných masívov pri pozemnom alebo vzdušnom výbuchu,
- l) miesto a charakter železničných násypov, nadjazdov a podjazdov vedúcich pozdĺž ciest alebo cez ne,
- m) charakteristika vodných prekážok v miestach kde pretínajú cesty,
- n) účinky prielomových vĺn na cestu po zničení hydrotechnických stavieb,
- o) výskyt horských chodníkov, ciest, priesečkov, údolí a zjazdových (schodných) úsekov ciest,
- p) charakter cestných stavieb, ich zaťažiteľnosť a priechodnosť,
- q) vhodné miesta s prirodzenými maskovacími vlastnosťami a umožnením skrytia,
- r) zľadovatené alebo zaviate úseky, hrúbka a druh snehu, doplnkové vybavenie ciest (snehové zábrany, posypový materiál, ohrievanie a pod.),
- s) miesta ťaženia materiálu na stavbu a opravy ciest alebo na zriaďovanie preprávk a ich vzdialenosť od predpokladaného miesta použitia.

(3) Ženíjným prieskumom priechodnosti terénu (okrem ciest) sa zisťuje:

- a) druh vozidiel a techniky, ktoré môžu terénom prechádzať,
- b) ťažko priechodné úseky terénu, ich charakteristika, dĺžka, šírka, zloženie pôdy, výškové prevýšenie a opis prekážok na danom úseku, pri močiaroch ich druh a hĺbka, nasýtenosť vodou, hrúbka a pevnosť rašelinovej vrstvy, miesta vhodné na prechod cez močariská, v zimnom období hĺbka premrznutého močariska,
- c) druh a množstvo porastu v teréne, jeho horľavosť a prevládajúci smer vetra,
- d) ochranné vlastnosti terénu,
- e) zatarasené alebo kontaminované priestory s určením druhu a stupňa ich kontaminácie, označenie týchto priestorov,
- f) druh a únosnosť horniny, výška spodnej vody, v zime hĺbka premrznutia pôdy,
- g) charakter a rozsah prác potrebných na úpravu pomocnej cesty alebo obchádzky terénom,
- h) možný spôsob úpravy povrchu terénu vzhľadom na materiál z miestnych zdrojov, ktorý je k dispozícii.

Čl. 44**Prieskum na stavbu ciest**

(1) Pri prieskume na stavbu ciest sa zisťuje:

- a) najvýhodnejšia trasa cesty (aby stavba vyžadovala čo najmenej práce, aby sa čo najviac využívali už vybudované cesty, aby hornina bola dostatočne únosná, aby sa na maskovanie čo najviac využili prirodzené vlastnosti terénu, aby zdroje materiálu boli čo najbližšie a aby trasa bola čo najkratšia),
- b) dĺžka a šírka navrhovanej cesty a jej jednotlivých úsekov,
- c) orientačné body na osi trasy, zamerané azimutom a metrami,
- d) opis k ceste priláhlého terénu, ktorý má vplyv na stavbu cesty i na organizáciu prevádzky,
- e) druh horniny a únosnosť terénu po celej šírke cestnej koruny, možnosť odvedenia povrchovej vody,
- f) miesta stúpania a klesania v percentách, miesta a polomery ostrých zákrut,
- g) miesta a charakteristika (druh a rozmery, sklony svahov a pod.) navrhovaných cestných objektov (mostov, priepustov, križovatiek, nadjazdov, podjazdov a pod.),
- h) približný charakter a rozsah cestných a mostných prác,
- i) miestne zdroje materiálu v priestore trasy stavby cesty a prostriedky na ťažbu materiálu.

(2) Prieskumný orgán je povinný vytýčiť os vozovky a miesto stavby cestných objektov staničnými kolíkmi s dohovorenými značkami. Ak treba urýchliť prácu, môže sa na prieskum stavby vysielat' viac prieskumných hliadok, pričom sa každej hliadke prideluje úsek trasy.

Čl. 45**Prieskum miest a zastavaných priestorov**

(1) Pri prieskume dobytého miesta alebo zastavaného priestoru sa zisťujú:

- a) hranice jednotlivých zátarás a objekty na ničenie,
- b) charakteristiky jednotlivých zátarás a objektov pripravených na ničenie (rozsah, priebeh, použitý materiál, spôsob zriadenia a pod.),
- c) zanechané sklady ženijnej munície,
- d) rozsah a stupeň kontaminácie.

(2) Pri prieskume prípravy miesta (zastavaného priestoru) na obranu sa zisťuje:

- a) charakter a hustota zastavania, výskyt a rozmiestnenie objektov vhodných na prípravu mesta na obranu,

- b) odolnosť, kapacita a stav objektov a možnosti ich využitia ako úkrytov pre živú silu,
- c) využiteľnosť objektov na ukrytie techniky,
- d) výskyt a charakteristiky prirodzených a umelých prekážok,
- e) výskyt ľahko zápalných látok v meste a možnosti ich odstránenia,
- f) požiarne výzbroj a zariadenie a možnosti požiarnej ochrany,
- g) výskyt materiálu využiteľného na prípravu mesta na obranu,
- h) výskyt a stav kanalizačnej siete, zásobovanie elektrinou a vodou a možnosti ich využitia pri príprave mesta na obranu,
- i) výskyt priemyslových závodov a využiteľnosť ich výrobných možností pre potreby budovania obrany.

Čl. 46

Prieskum na zatarasovanie a ničenie

(1) Úlohou prieskumu na zatarasovanie a ničenie je:

- a) vyhľadať vhodné miesta (priestory) na zatarasovanie a ničenie,
- b) zistiť údaje na stanovenie potreby ženijnej munície a iného materiálu,
- c) navrhnúť spôsob zatarasovania a ničenia (potreba ženijnej munície, síl a prostriedkov, organizačné činnosti vyčlenených síl, hrubé časové kalkulácie a pod.).

(2) Okrem toho sa prieskumom zisťujú:

- a) pre zriaďovanie mínových polí:
 - 1. orientačné body,
 - 2. príjazdové a odjazdové cesty,
 - 3. možnosti použitia mechanizačných prostriedkov,
 - 4. miesta prekládky mín a roznetovadiel,
 - 5. možnosti maskovania a stráženia zátarás,
 - 6. doplnkové objekty vhodné na ničenie s údajmi potrebnými na návrh na ich ničenie a na kalkuláciu ženijnej munície,
 - 7. trieda rozpojiteľnosti horniny,
- b) pre zriaďovanie uzlov zátarás:
 - 1. umiestnenie jednotlivých zátarás, ich druh a vzájomná nadväznosť,
 - 2. umiestnenie stanovišť roznetových hliadok,
 - 3. využiteľnosť materiálu z miestnych zdrojov a vzdialenosť týchto zdrojov od miesta použitia,
 - 4. rozmiestnenie skládok ženijnej munície,
 - 5. možnosti maskovania jednotlivých zátarás,
- c) pre ničenie objektov:
 - 1. vhodné miesta pre stanovištia roznetových hliadok,

2. smery obchádzky vzniknutej prekážky a vhodný spôsob zatarasenia týchto smerov,
3. skryté prístupy k ničenému objektu a vhodný spôsob zatarasenia týchto prístupov,
4. rozmiestnenie skládok ženijnej munície,
5. charakteristika objektu a príľahlého terénu,
6. či je objekt vybavený stálym zariadením na ničenie a možnosti využitia tohto zariadenia.

Čl. 47

Prieskum vodných zdrojov

(1) Na získavanie pitnej, resp. úžitkovej vody sa prioritne využívajú existujúce vodné siete, zásobárne vody a balená voda. V prípade, že tieto nie sú k dispozícii alebo sú kontaminované, využívajú sa následné prírodné vodné zdroje. Cieľom prieskumu vodných zdrojov je zistiť zdroje pitnej a úžitkovej vody a potrebné technické a zdravotnícke údaje na zaistenie zásobovania vojsk vodou v prospech logistiky.

(2) Ženijný prieskum vodných zdrojov sa zameriava na:

- a) prieskum existujúcich vodných zdrojov (prameňov, studní, vodovodov, vodojemov a pod.),
- b) prieskum miest vhodných na zriadenie vodnej stanice.

(3) Pri prameňoch sa zisťuje:

- a) kvalita vody, t. j. či nie je znečistená, kontaminovaná alebo otrávená, alebo či v jej blízkosti nie sú zdroje, ktoré môžu jej kvalitu ohroziť (cintorín, záchody, komposty a pod.),
- b) príznaky kontaminovania vody otravnými látkami (neprirodzený pach, mastné škvrny, hromadný výskyt zahynutých rýb a vodných živočíchov),
- c) výdatnosť vodného zdroja,
- d) možnosť čerpania a odberu vody, prípadne potrebné úpravy prameňa,
- e) príjazdové a odjazdové cesty,

Na analýzu vody je potrebné vždy odobrať jej vzorku z vodného zdroja.

Čl. 48

Prieskum maskovacích vlastností terénu

(1) Prieskum maskovacích vlastností terénu uskutočňujú všetky druhy jednotiek vo všetkých fázach boja. Zistené údaje sa vyhodnocujú z hľadiska všetkých možných spôsobov maskovania jednotiek, bojovej techniky a objektov. Cieľom

prieskumu maskovacích vlastností terénu je vyhodnotiť možnosti ich využitia proti pozemnému, vzdušnému, rádiolokačnému a satelitnému prieskumu a získať podklady pre organizáciu maskovania a klamnej činnosti.

(2) Všetky údaje o maskovacích vlastnostiach terénu sa zisťujú:

- a) štúdiom mapy, z ktorej možno určiť zarastené úseky terénu a porasty skryté pred nepriateľským pozemným prieskumom a určiť tak polia neviditeľnosti pre nepriateľské pozemné rádiolokátory zo všetkých predpokladaných alebo zistených pozorovacích stanovíšť,
- b) vzdušným prieskumom, hlavne v hĺbke obrany,
- c) inými spôsobmi.

(3) Pri hodnotení terénu z hľadiska využitia jeho maskovacích vlastností s využitím maskovacieho materiálu sa ženijným prieskumom zisťujú:

- a) nutné maskovacie opatrenia na zlepšenie maskovacích vlastností terénu pre ľahšie zamaskovanie alebo zníženie nápadnosti jednotiek a vojenských objektov,
- b) druh a hustota porastov a ich vhodnosť na maskovacie účely,
- c) materiál z miestnych zdrojov a miesta skládok na prísun materiálu,
- d) cesty a chodníky vhodné pre pohyb jednotiek (vylúčiť demaskujúce príznaky),
- e) únosnosť terénu (aby vozidlá nevytvárali koľaje zistiteľné pozemným a vzdušným fotografovaním).

(4) Pre dekoračné maskovanie sa zisťujú:

- a) priestory, ktoré vzhľadom na činnosť našich jednotiek a nepriateľský prieskum vyžadujú maskovanie umelými maskami,
- b) charakteristické terénne predmety (zrúcaniny, stohy slamy, kôpky sena a pod.) vhodné na maskovanie vojenských objektov vytváraním nadstavieb alebo makiet.

(5) Pri hodnotení terénu pre správnu voľbu spôsobu použitia maskovania sfarbením povrchu (najmä na maskovanie bojovej a dopravnej techniky) sa zisťuje:

- a) celkové sfarbenie terénu, prevládajúca farba z hľadiska jasú a farebného kontrastu,
- b) pri rôznofarebnom tóne terénu približný pomer farieb a tvary plôch (škvrny, pruhy a pod.).

(6) Z hľadiska protirádiolokačného maskovania sa v teréne zisťujú:

- a) prírodné a umelé predmety a objekty ako stavby, sídliská, stožiare vysokého napätia, okraje lesov a pod., v rádiolokačnom tieni ktorých možno umiestniť bojovú a dopravnú techniku,
- b) všetky terénne nerovnosti v hlavných priestoroch rozmiestnenia pozemných rádiolokátorov vhodné na umiestnenie techniky,

c) komunikácie prebiehajúce v hustých stromoradiach, poskytujúcich rádiolokačný tieň.

(7) Pri prieskume na maskovanie ciest sa zisťujú:

- a) úseky pozorovateľné zo smeru od nepriateľa,
- b) miera zamaskovania cesty prírodným materiálom (stromoradiám, živým plotom a pod.),
- c) množstvo masiek (zvislých a vodorovných) potrebných na maskovanie prevádzky na cestách,
- d) na akú vzdialenosť je možné rozmiestňovať podjazdné masky,
- e) najvýhodnejší spôsob protirádiolokačného maskovania vzhľadom na profil terénu na odkrytých úsekoch,
- f) prašnosť vozoviek, prípadne vodné zdroje na kropenie prašných vozoviek (aby zvířený prach neprezrádzal prevádzku).

Čl.49

Prieskum ochranných vlastností terénu

(1) Prieskum ochranných vlastností terénu vedú všetky jednotky vo všetkých fázach boja i počas odpočinku. Ochranné vlastnosti terénu sa hodnotia predovšetkým na základe štúdia a vyhodnocovania máp, leteckých snímok a rôznych geografických opisov. Na overenie a doplnenie údajov, ktoré nemožno týmito spôsobmi zistiť, sa organizuje ženijný prieskum. Ženijný prieskum vykonávajú ženijné prieskumné hliadky priamou prehliadkou terénu. Úlohu môžu plniť pešo, na vozidle alebo na vrtuľníku.

(2) Z hľadiska ochrany proti účinkom jadrových a neutrónových zbraní treba v určenej oblasti vyhľadávať priestory chránené proti účinkom tlakovej vlny a prenikavej radiácie, ako sú jaskyne, tunely, podzemné chodby, pivnice budov, priestory mestskej kanalizácie, lesné masívy, lomy, rokliny, úžľabiny, strže, násypy, úvozy a ďalšie terénne nerovnosti, ktoré môžu zabezpečiť ukrytie živej sily a bojovej techniky. Okrem toho je potrebné prihliadať aj na ochranu proti účinkom svetelného žiarenia (možnosti vzniku požiaru) a rádioaktívnej kontaminácie. Pri vyhľadávaní týchto priestorov treba vziať do úvahy ich polohu vzhľadom na smery vejúcich vetrov a ich tvar. Pri stržiach a údoliach sa musí zistiť ich priebeh, priečny rez, šírka, prevýšenie, sklon okolitých svahov (najvýhodnejšie sú ostro zalomené a hlboké) a stav svahov a povrchových vrstiev horniny, ktoré ich obklopujú. Z terénnych stupňov, násypov a úvozov sa volia len také, ktorých prevýšenie je najmenej 2 m (najlepšie z oboch strán) a dĺžka najmenej 30 m. Pri lomoch sa musí hodnotiť, z koľkých strán sú uzavreté, z ktorých smerov do nich môže vnikat' tlaková vlna a prenikavá radiácia.

cia, ako sú vysoké, strmé svahy, materiál, či nehrozí nebezpečenstvo padania veľkých kameňov a či k nim vedú zjazdové cesty.

(3) Pri prieskume lesov a lesných porastov sa zisťuje predovšetkým rozloha, hustota zalesnenia, druh porastu, hrúbka a výška kmeňov, priesečky a lesné cesty, spoľahlivosť maskovania, výskyt vodných zdrojov a pôdne pomery. Tlaková vlna s pretlakom na čele 0,03 až 0,05 MPa láme a vyvracia silné stromy a tvorí závaly. Výhodnejšie v tomto smere sú lesy listnaté. Z hľadiska účinkov ZHN sú lesy nevýhodné a dáva sa im prednosť pri ukrývaní živej sily najmä pre ich maskovacie schopnosti.

Tabuľka 2 Orientačné údaje o účinkoch tlakovej vlny na lesné masívy

Mohutnosť výbuchu jadrovej náplne	1 kt	20 kt	100 kt	1 Mt	10 Mt
Polomer zóny lesných závalov v km	0,5 – 0,6	1,1 – 1,2	2,3 – 2,5	5 – 6	11 – 12

(4) Pri prieskume podzemných objektov (ako sú jaskyne, podzemné chodby, tunely a pod.) sa zisťuje:

- druh podzemných objektov (štôlna, šachty, tunely a pod.) a ich konštrukcia),
- počet, umiestnenie a veľkosť vchodov a ako sú chránené okolitým terénom,
- pôdorys celého priestoru a rozmery jednotlivých profilov,
- výška nadloží, charakteristika horniny (zvetranosť, pevnosť, odlučivosť a pod.) a odolnosť objektov,
- vodné pomery (výška hladiny spodnej vody, spôsob odvodnenia, výskyt zdrojov pitnej a úžitkovej vody a pod.),
- počet vetracích otvorov a ich rozmiestnenie,
- vybavenie (elektrické vedenie, druh, počet a odolnosť dverí, telekomunikačné, filtračné a ventilačné zariadenia),
- možnosti maskovania,
- stav a vzdialenosť prízjazdových a odjazdových ciest.

(5) Pre žienijné úpravy terénu sa prieskumom zisťuje:

- druh, zloženie, rozpojitelnosť a hĺbka horniny, hlavne pokrytie pevných vrstiev,
- hladina spodnej vody a možnosť zaplavenia územia,
- možnosť použitia strojov na zemné práce,
- zdroje miestneho materiálu.

Čl. 50**Prieskum priestorov rozmiestnenia**

(1) Priestor rozmiestnenia je všeobecný výraz používaný pre priestory, v ktorých sa rozmiestňujú jednotky, miesta velenia, jednotky bojovej podpory, jednotky bojového zabezpečenia a ďalšie jednotky.

(2) Úlohou prieskumu priestorov rozmiestnenia je predovšetkým zhodnotiť priestory z hľadiska ochrany proti účinkom ZHN, zistiť maskovacie vlastnosti daného terénu, možnosti uskutočňovania manévru, priechodnosť terénu pre bojovú techniku a dopravné prostriedky, výskyt a stav zdrojov vody a celkovú kapacitu a vhodnosť pre rozmiestnenie vojsk. Cieľom prieskumu je na základe získaných údajov spresniť využiteľnosť jednotlivých priestorov pre rozmiestnenie vojsk a navrhnúť potrebnú ženíjnu úpravu vybraných priestorov.

(3) Ženíjný prieskum priestoru rozmiestnenia sa uskutočňuje samostatne alebo spoločne s rekognoskačnou skupinou. Ženíjný prieskum priestoru rozmiestnenia vykonáva ženíjnná prieskumná hliadka, ktorej zloženie a vybavenie musí zodpovedať danej úlohe a spôsobu jej plnenia.

(4) Na rozmiestnenie jednotiek je najvýhodnejší členitý, nie príliš husto zalesnený terén. V nepriaznivých poveternostných podmienkach sa využívajú aj osady a mestá (okrem dôležitých smerov). Pri prieskume priestorov rozmiestnenia treba rešpektovať vplyv ročnej a dennej doby, poveternostných podmienok a iných faktorov. Pre veliteľské stanovištia je výhodné používať ochranné vlastnosti osád, predovšetkým pivničné priestory.

(5) Pri prieskume priestoru rozmiestnenia sa zisťujú:

- a) vhodné miesta na rozmiestnenie jednotiek (lesy, údolia, úžľabiny, lomy a všetky terénne nerovnosti) zabezpečujúce skryté rozmiestnenie vojsk, ich charakter a rozloha (aké množstvo síl a prostriedkov možno v danom priestore rozmiestniť),
- b) využiteľnosť existujúcich objektov v osadách a mestách na ukrytie živej sily a techniky, prípadne opatrenia nutné na zosilnenie objektov,
- c) možnosti maskovania,
- d) množstvo a stav príjazdových ciest,
- e) možnosti vykonávania zemných prác (trieda horniny),
- f) množstvo a stav vodných zdrojov,
- g) v priestore opustenom nepriateľom výskyt, druh a rozsah zátarás a objektov pripravených na ničenie,
- h) výskyt a využiteľnosť materiálu z miestnych zdrojov,
- i) miesta pre veliteľské stanovištia.

Okrem vlastného priestoru rozmiestnenia treba preskúmať a vyhodnotiť smery možného ohrozenia a určiť najvýhodnejšie miesta na zatarasovanie prístupov.

(6) Pri prieskume na zistenie zátarás a kontaminovania terénu prieskumná hliadka skúma hlavné príjazdové cesty, priestor na budovanie veliteľského stanovišťa a priestor na rozmiestnenie hlavných síl. Zistené zátarasy a kontaminované miesta (úseky) označí a zaznamená do mapy.

(7) Pre potreby brigády prieskumná hliadka preskúma najmenej dve vopred stanovené cesty, ktoré umožňujú rýchle zaujatie i opustenie priestoru, teda príjazd a odjazd. Zisťuje najmä ich priechodnosť a zjazdnosť, možnosti zriaďovania obchádzok a vzájomné prepojenie.

(8) Na základe prieskumu možnosti vzniku a šírenia požiaru sa navrhujú protipožiarne opatrenia. V nich sa uvádzajú údaje o výskyte a výdatnosti vodných zdrojov a o výskyte a využiteľnosti požiarnej výzbroje a materiálu. Súčasťou je i návrh opatrení, ktoré treba uskutočniť na odstránenie nahromadeného materiálu a na obmedzenie možnosti šírenia požiarov s dôrazom na zriaďovanie a udržiavanie protipožiarnych pásov.

(9) Pri prieskume priestorov na rozmiestnenie miest velenia postupuje hliadka spoločne s určeným príslušníkom štábu. Priestor vyhodnocuje z hľadiska ochrany proti ZHN a možností využitia mechanizačných prostriedkov v danej triede horniny. Hliadka zisťuje, či objekty a terén zatarasené nie sú zatarasené, navrhuje využitie objektov, príjazdov k nim a spôsob maskovania.

Čl. 51

Prieskum miestnych objektov a zdrojov materiálu

(1) Prieskum miestnych objektov a zdrojov materiálu je zvyčajne súčasťou všetkých druhov prieskumu. Len pre väčšie objekty a väčšiu potrebu materiálu sa vysielajú osobitné ženijné hliadky určené na tento účel. Do týchto hliadok sa zaraďujú príslušní odborníci. Pritom treba vždy zistiť, či vyhládaný materiál nebol už zistený na iné vojenské účely.

(2) Úlohou prieskumu elektrárne a rozvodnej siete elektrického prúdu je:

- a) zistiť zaistenie prevádzky, výkonnosť a stav elektrárne a rozvodnej siete,
- b) navrhnúť spôsob opravy poškodenej elektrárne, prípadne jej prispôsobenie požiadavkám (zriadenie odbočiek a nových prípojok).

K prieskumovému hláseniu sa pripája situačný náčrt rozvodnej siete.

(3) Prieskumom plynárne sa zisťuje jej výkonnosť, stav zariadenia, zásoby uhlia, možnosti odberu plynu a iné dôležité údaje. K hláseniu sa pripojuje situačný náčrt.

(4) Prieskumom ťaženia a spracovania dreva sa zisťujú:

- a) miesta pre skládky dreva a na rozmiestnenie mechanizačných prostriedkov,
- b) druh a hustota lesného porastu, predpokladané množstvo vyťaženej guľatiny podľa priemeru (vo výške prs), výška a objem kmeňov podľa príloh č. 6 a 7 k tomuto predpisu,
- c) miesto a rozmery plochy na rúbanie potrebného množstva dreva a počet potrebných pracovných síl a prostriedkov,
- d) príjazdové a odjazdové cesty, ich zjazdnosť, prípadne rozsah potrebnej opravy alebo zosilnenia.

(5) Charakteristika lesného porastu (hustota, stredný priemer, výška, objem kmeňa a pod.) sa zisťuje meraním stromov v desaťmetrokových pásoch buď, po obvo-
de plochy určenej na rúbanie, alebo po ich uhlopriečkach. Jedna ženijná prieskumná hliadka sa určuje na prieskum plochy veľkej do 100 ha alebo pre množstvo guľatiny 10 000 až 15 000 m³. Za hodinu preskúma 1 km pásov s príľahlým terénom. Výsledky prieskumu sa spracúvajú na základe výpočtov, ktorých postup je uvedený v prílohe č. 3 k tomuto predpisu.

(6) Prieskum na vyhľadávanie stavebného dreva a reziva sa zameriava predovšetkým na pily, väčšie závody na spracovanie dreva, skládky pri železničných staniciach, staveniská a stavebné závody.

(7) Veliteľ ženijnej prieskumnej hliadky spracúva k prieskumovému hláseniu prílohu o charakteristike lesného porastu podľa tabuľky 3. Z prieskumového hlásenia musí byť jasné kde, aké množstvo a aký druh dreva možno využiť.

(8) Prieskumom betonárskeho závodu (cementárne) sa zisťuje vhodnosť hotových prvkov (betónových skruží, dosák, nosníkov a pod.) a materiálu (cementu, armovacieho železa a pod.) na použitie na vojenské účely, ako aj možnosti výroby týchto prvkov.

(9) Prieskumom lomu sa zisťuje druh, použiteľnosť a množstvo nalámaného kameňa, možnosti a spôsoby ďalšej ťažby kameňa, strojné vybavenie lomu, vzdialenosť lomu od staveniska a príjazdové a odjazdové komunikácie v lome.

(10) Prieskumom pieskovne sa zisťuje uloženie, možnosti ťažby a druh piesku (kopaný, drvený alebo riečny), strojné vybavenie pieskovne, jej vzdialenosť

od najbližšej cesty a dopravné možnosti. Ak nie je k dispozícii pieskovňa, treba hľadať piesok pri vodných tokoch, na náplavách, nánosoch a v údoliach. Prítomnosť borovicového lesa svedčí zvyčajne o piesočnej pôde.

(11) Prieskum pri vyhľadávaní kovov a kovových výrobkov (valcované železo, plech, drôt, klince, skrutky a pod.) sa zameriava hlavne na železiarske obchody, železničné skladiská, strojné stanice, továrne a pod. Do prieskumového hlásenia sa zapisujú rozmery, množstvo, hmotnosť a iné údaje o potrebnom materiáli. Ak ide o väčšie množstvo, hmotnosť sa udáva odhadom.

Tabuľka 3 Charakteristika lesného porastu

		Druh stromu		
Množstvo stromov podľa priemeru kmeňa v kusoch	V cm	smrek	jedľa	borovica
	8			
	10			
	12			
	14			
	16			
	18			
	20			
	24			
	28			
	32			
Spolu kusov				
Stredný priemer				
Stredná výška				
Stredný objem jedného stromu				
Množstvo guľatiny na 1 ha				

**DEVIATA HLAVA
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA**

Čl. 52

Zrušovacie ustanovenia

Zrušuje sa:

1. vojenský predpis Ženijný prieskum (evid. zn. Žen-2-3/s) vydaný v roku 1992.

Čl. 53

Účinnosť

Tento vojenský predpis nadobudne účinnosť 1. decembra 2012

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

P. č.	Skratka	Slovenský význam	Anglický význam
1	2	3	4
1.	BVP	bojové vozidlo pechoty	
2.	CCIR	požiadavky na rozhodujúce (kritické) informácie	Commanders Critical Information Requirements
3.	CIED	ochrana a boj proti improvizovaným výbušným prostriedkom	Counter Improvised Explosive Devices
4.	CIS	komunikačné a informačné systémy	Communication and Information Systems
5.	EI	ženijné spravodajstvo, ženijná spravodajská informácia	Engineer Intelligence
6.	EOD	likvidácia výbušného výzbrojného materiálu	Explosive Ordnance Disposal
7.	EOR	prieskum na ničenie výbušných materiálov	Explosive Ordnance Reconnaissance
8.	ERECCE	ženijný prieskum	Engineer Reconnaissance
9.	ERP	ženijná prieskumná hliadka – ŽPsH	Engineer Reconnaissance Patrol
10.	ESP	ženijná pozorovacia hliadka – ŽPoH	Engineer Surveillance Patrol
11.	GSP	ťažký ženijný pásový obojživelný prostriedok	
12.	INTREP	spravodajská informácia, hlásenie	Intelligence Report
13.	IPB	proces spravodajskej prípravy bojiska	Intelligence Preparation of the Battlespace
14.	ISTAR	spravodajstvo, sledovanie, zisťovanie cieľov a prieskum	Intelligence, Surveillance, Target Acquisition and Reconnaissance
15.	KIS	komunikačné a informačné systémy	
16.	LMS	letecká meračská snímka	
17.	MILENG	ženijné práce	Military Engineering
18.	MLC	stav a zaťažiteľnosť mosta	Military Load Class
19.	MTTF	optimálne ženijné účelové zoskupenie	Mission Tailored Task Force
20.	OT	obrný transportér	
21.	PMS	pontónová mostová súprava	
22.	PTS	plávajúci pásový transportér	
23.	PVO	protivzdušná obrana	
24.	RCHB	radiačný, chemický, biologický	
25.	RCHBO	RCHB ochrana	
26.	SLP	štandardná úroveň jazykových schopností	Standardized Language Profile
27.	SOP	stály operačný postup	
28.	TPL	toxické priemyselné látky	
29.	WGS 84	svetový súradnicový systém	World Geodetic System

30.	ZHN	zbrane hromadného ničenia	
31.	ŽPoH	ženijná pozorovacia hliadka	Engineer Surveillance Patrol – ESP
32.	ŽPsH	ženijná prieskumná hliadka	Engineer Reconnaissance Patrol – ERP

ZAŤAŽITEĽNOSŤ LADU PRI PREPRAVE RÔZNYCH BREMIEN

P. č.	Druh zaťaženia	Hmotnosť bremena v tonách	Najmenšia hrúbka ľadu v cm pri priemernej teplote			Minimálna vzdialenosť medzi jednot- livými bre- menami v metroch
			-10 °C a nižšia	-9 °C až -1 °C	0 °C a vyššia pri krátkodobom oteplení	
1	2	3	4	5	6	7
1.	pešia jednotka		6	7	8	
2.	pásové bremená	4	18	20	23	10
		6	22	24	28	15
		10	28	31	35	20
		16	36	40	45	25
		20	40	44	50	25
		25	45	49	56	30
		30	49	54	61	35
		40	57	63	71	40
		45	60	66	75	40
		50	64	70	80	45
		55	67	74	84	45
		60	70	77	88	45
3.	kolesové bremená	3	16	18	20	15
		3,5	21	23	26	15
		6	27	30	34	20
		8	31	34	39	22
		10	35	39	44	25
		15	43	47	54	30

URČOVANIE VÝDATNOSTI (OBJEMU) VODNÉHO ZDROJA

1. Výdatnosť malých prameňov sa meria vedrom alebo inými nádobami, ktorých objem je známy. Nádoba sa postaví tak, aby bolo možné zachytiť všetku pretekajúcu vodu. Čas, za ktorý sa nádoba naplní, sa meria hodinkami so sekundovými ručičkami (stopkami).

2. Ak sa delí množstvo vody v litroch, ktoré natieklo do nádoby, zaznamenaným časom v sekundách, výsledkom je výdatnosť vodného zdroja $l \cdot s^{-1}$. Pre väčšiu presnosť merania sa nádoba nechá naplniť aspoň trikrát a z dosiahnutých výsledkov sa vyráta priemer.

3. Výdatnosť malého povrchového jarku Q v m^3 za sekundu sa vypočíta podľa vzorca:

$$Q = 0,5 \cdot b \cdot h \cdot v$$

Poznámky.

1. b je šírka jarku v m.
2. h je maximálna hĺbka vody v m v tom mieste jarku, kde bola meraná šírka.
3. v je rýchlosť prúdiacej vody v $m \cdot s^{-1}$ (stanoví sa plávajúcim predmetom).
4. Pri veľkých riekach sa musí poznať profil dna a priemerná rýchlosť prúdu.

4. Objem vody V v m^3 v nevelkých vodných nádržiach (jazerách, rybníkoch) sa približne vypočíta podľa vzorca:

$$V = \frac{a \cdot b \cdot h}{3}$$

Poznámky.

1. a je stredná dĺžka nádrže v m.
2. b je stredná šírka nádrže v m.
3. h je maximálna hĺbka nádrže v m.

5. Objem vody v studniach V v m^3 sa vypočíta podľa vzorca:

$$V = F \cdot h$$

Poznámky.

1. F je prierez studne v m^2 .
2. h je hĺbka vody v studni v m.
3. Prierez kruhovej studne F sa vypočíta podľa vzorca:

$$F = \frac{\pi \cdot d^2}{4}$$

Poznámka. – d je priemer kruhovej studne.

6. Prierez obdĺžnikovej studne F sa vypočíta podľa vzorca:

$$F = a \cdot b$$

Poznámka. – a, b sú hrany (strany) obdĺžnika.

7. Výdatnosť studne sa zistí tak, že sa zo studne odčerpá čo najviac vody a zmeria sa čas do okamihu, kým voda v studni nevystúpi na pôvodnú hladinu. Ak sa delí množstvo odčerpanej vody zo studne v litroch časom nutným na obnovenie pôvodnej výšky hladiny v sekundách (minútach, hodinách), výsledkom je výdatnosť studne v litroch za sekundu, prípadne za minútu či za hodinu ($l \cdot s^{-1}$, $l \cdot \text{min}^{-1}$, $l \cdot h^{-1}$).

**POSTUP VÝPOČTU PRE STANOVENIE CHARAKTERISTIKY
LESNÉHO PORASTU**

1. Množstvo stromov C na 1 ha (hustota lesa) sa vypočíta podľa vzorca:

$$C = \frac{n}{w}$$

Poznámky.

1. n je celkové množstvo zmeraných stromov.
2. w je plocha meraného pásu v ha.

2. Stredný priemer D stromu sa vypočíta podľa vzorca:

$$D = \frac{m}{n}$$

Poznámky.

1. m je $d_1 \cdot n_1 + \dots + d_n \cdot n_n$.
2. d je priemer stromu každej kategórie podľa tabuľky 3.
3. n je množstvo stromov každej kategórie podľa tabuľky 3.

3. Stredná výška stromov lesného porastu H sa vypočíta z výšky troch stromov blízkyh k strednému pomeru podľa vzorca:

$$H = \frac{AC \cdot (l_1 - l)}{AB} + l$$

Poznámky.

1. H je pravdepodobná stredná výška meraného stromu
2. AC je vzdialenosť kmeňa stromu od oka merajúcej osoby
3. AB je vzdialenosť výtyčky od oka merajúcej osoby
4. l_1 je výška výtyčky
5. l je výška oka merajúcej osoby od zeme

Strednú výšku stromov lesného porastu možno zistiť aj tak, že sa niekoľko stromov odpíli (zotne) a podľa ich výšky sa určí stredná výška, prípadne odhadom.

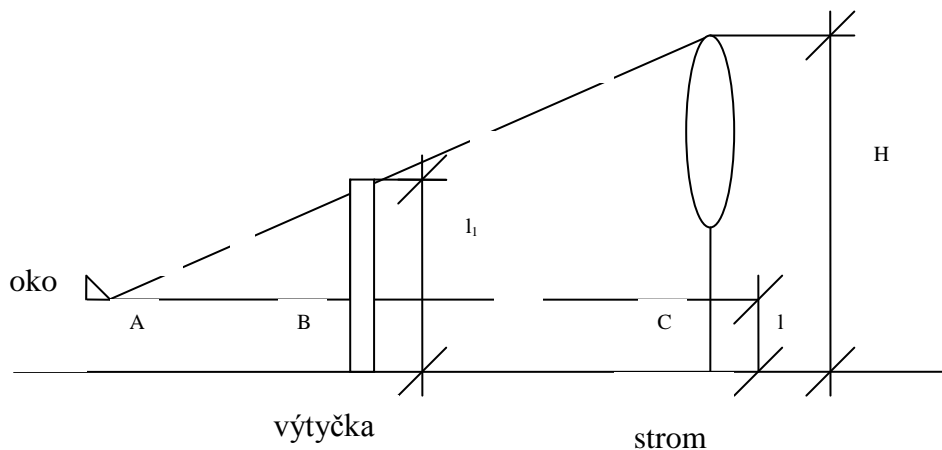

Schéma znázorňujúca údaje pre výpočet výšky stromu

4. Stredný objem jedného stromu V_1 sa vypočíta podľa vzorca:

$$V_1 = (D_1^2 + D_1 \cdot D_2 + D_2^2) \cdot \frac{\pi \cdot h}{12}$$

Poznámky.

1. h je $H - m$.
2. H je stredná výška stromu v metroch.
3. m je dĺžka vršku stromu v metroch (pri $D_1 = 8$ cm je $m = 3$ m, pri $D_1 = 10$ cm je $m = 4$ m).
4. D_1 je stredný priemer tenkého konca v metroch.
5. D_2 je stredný priemer v metroch.

5. Množstvo guľatiny V_2 na 1 ha sa vypočíta podľa vzorca:

$$V_2 = C_1 \cdot V_1$$

Poznámky.

1. C_1 je množstvo stromov na 1 ha.
2. V_1 je stredný objem jedného stromu v m^3 .

6. Množstvo stavebnej guľatiny V_3 z 1 ha v m^3 sa vypočíta podľa vzorca:

$$V_3 = V_2 \cdot k$$

Poznámky.

1. V_2 je množstvo guľatiny v m^3 na 1 ha.
2. k je súčiniteľ znižujúci dĺžku o prierez a peň (k pre listnaté stromy je 0,6, pre ihličnaté stromy 0,9); približne možno určiť množstvo stromov a stavebnej guľatiny z 1 ha podľa tabuľky 1; stredné množstvo stavebnej guľatiny z 1 ha v percentách podľa stredného priemeru možno tiež zistiť podľa tabuľky 2.

Tabuľka 1 Približné množstvo stromov a stavebnej guľatiny z 1 ha

Hrúbka stromov	Hustota lesa	Množstvo stromov na 1 ha v kusoch	Množstvo stavebnej guľatiny v m ³
nad 32 cm	hustý	320	180
	stredný	200	140
	riedky	130	100
24 až 31 cm	hustý	520	130
	stredný	340	100
	riedky	200	70
12 až 23 cm	hustý	1200	80
	stredný	750	50
	riedky	450	40
do 12 cm	hustý	2200	100
	stredný	1250	60
	riedky	900	30

Tabuľka 2 Stredné množstvo stavebnej guľatiny z 1 ha v percentách

Stredný priemer guľatiny vo výške prs	Množstvo guľatiny v % podľa hrúbky na tenkom konci			
	nad 25 cm	14 až 25 cm	8 až 13 cm	do 8 cm
18	2	69	28	1
20	8	65	27	—
22	15	60	25	—
24	23	57	20	—
26	32	53	15	—
28	42	45	13	—

(6) Potrebná plocha F pre rúbanie sa vypočíta podľa vzorca:

$$F = \frac{V_4}{V_3} \cdot k_1$$

Poznámky.

1. V_4 je potrebné množstvo guľatiny v m³.
2. V_3 je množstvo stavebnej guľatiny v m³ na 1 ha.
3. k_1 je súčiniteľ pre využiteľné rúbane a iné neporastené plochy = 1,1 až 1,3.

HODNOTY PRE PRIBLIŽNÉ POSÚDENIE ODOLNOSTI OPEVNŮVACÍCH OBJEKTŮV

Max. pretlak v čele tlakovej vlny na povrchu terénu nad objektom v MPa	Drevené stropy z guľatiny alebo podvalov s dĺžkou v cm						Stropy zo železobetónových prefabrikátov s dĺžkou v cm						Hrúbka monolit. železobetónových stropov s dĺžkou		Šírka dverového otvoru v cm					
	120		do 160		do 200		do 160		do 200		do 250				do 50		do 70		nad 70	
	Nosné výšky v cm pri						Nosné výšky v cm pri								Hrúbka protitlakových dverí v cm					
	voľne uložených prvkoch	rámovej konštrukcii	voľne uložených prvkoch	rámovej konštrukcii	voľne uložených prvkoch	rámovej konštrukcii	voľne uložených nosníkov	rámovej konštrukcii	voľne uložených nosníkov	rámovej konštrukcii	voľne uložených nosníkov	rámovej konštrukcii			do 250 cm	250 až 350 cm	drevených	oceľových	z plastických hmôt	drevených
0,05	12	11	15	14	18	17	12	10	14	12	18	16	12	16	3,0	1,5	4,0	4,0	2,0	2,0
0,07	13	12	16	15	19	18	13	11	16	14	20	18	14	18	3,5	2,0	4,0	4,0	2,0	až 3,0
0,1	14	13	17	16	21	20	14	12	18	16	22	20	16	20	4,0	2,5	8 až 20	4,5	2,5	2,0 až 3,5
0,125	15	14	19	18	23	22	16	14	20	18	25	22	19	24	4,5	2,5		5,5	2,5	4,0 až 5,0
0,15	16	15	21	20	25	24	17	15	21	18	25	24	20	28	5,0	2,5		6,0	3,0	5,0 až 7,0
0,2	18	17	23	22	28	27	19	17	23	23	31	29	22	35	5,0	3,0		7,0	3,0	5,0 až 10,0

STANOVENIE KUBATÚRY STROMOV

a) smrek

Priemer v cm	Celková výška stromu v m										
	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
10	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05	0,06	0,06	0,07	0,07	0,07	0,08
12	0,05	0,06	0,07	0,07	0,08	0,08	0,09	0,10	0,10	0,11	0,11
14	0,08	0,08	0,09	0,10	0,11	0,12	0,13	0,13	0,14	0,15	0,16
16	0,10	0,11	0,12	0,13	0,14	0,15	0,16	0,18	0,19	0,20	0,21
18	0,12	0,14	0,15	0,17	0,18	0,19	0,21	0,22	0,24	0,25	0,26
20	0,15	0,17	0,18	0,20	0,22	0,24	0,25	0,27	0,29	0,31	0,32
22	0,18	0,20	0,22	0,24	0,26	0,28	0,30	0,32	0,34	0,37	0,39
24	0,20	0,23	0,25	0,28	0,30	0,33	0,35	0,38	0,40	0,43	0,45
26	0,24	0,27	0,29	0,32	0,35	0,38	0,41	0,44	0,47	0,50	0,52
28	0,28	0,30	0,33	0,37	0,40	0,43	0,46	0,50	0,53	0,56	0,60
30		0,33	0,37	0,41	0,45	0,48	0,52	0,56	0,59	0,63	0,67
32			0,41	0,46	0,50	0,54	0,58	0,62	0,66	0,70	0,75
34						0,65	0,69	0,74	0,78	0,83	0,87
36							0,77	0,81	0,86	0,91	0,96
38							0,84	0,89	0,95	1,00	1,06
40								0,98	1,04	1,10	1,15

b) borovica

Priemer v cm	Celková výška stromu v m										
	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
10	0,03	0,03	0,04	0,04	0,04	0,05	0,05	0,06	0,06	0,06	0,07
12	0,05	0,05	0,06	0,06	0,07	0,07	0,08	0,08	0,09	0,09	0,10
14	0,07	0,07	0,08	0,09	0,10	0,10	0,11	0,12	0,12	0,13	0,13
16	0,09	0,10	0,11	0,12	0,13	0,14	0,15	0,15	0,16	0,17	0,18
18	0,12	0,13	0,14	0,15	0,16	0,18	0,19	0,20	0,21	0,22	0,23
20	0,15	0,16	0,18	0,19	0,20	0,22	0,23	0,24	0,25	0,27	0,28
22		0,20	0,21	0,23	0,25	0,26	0,28	0,29	0,31	0,32	0,34
24			0,25	0,28	0,29	0,31	0,33	0,35	0,37	0,39	0,40
26			0,30	0,32	0,35	0,37	0,39	0,41	0,43	0,45	0,47
28				0,38	0,40	0,43	0,45	0,48	0,50	0,53	0,55
30					0,46	0,49	0,52	0,55	0,58	0,60	0,63
32					0,52	0,56	0,59	0,62	0,66	0,69	0,72
34						0,67	0,71	0,75	0,79	0,82	0,86
36							0,80	0,85	0,89	0,93	0,97
38								0,95	0,99	1,04	1,08
40									1,10	1,15	1,20

OBJEM A HMOTNOSŤ GUĽATINY

Stavebný priemer guľatiny v cm	Obvod guľatiny v cm	Plocha prierezu guľatiny v cm ²	Objem 1m guľatiny v m ³	Hmotnosť 1 m guľatiny v kg			
				mäkké drevo		tvrdé drevo	
				surové	suché	surové	suché
5	15,7	19,6	0,002	1,7	1,3	1,9	1,6
6	18,8	28,3	0,003	2,4	1,8	2,8	2,3
7	22,0	38,5	0,004	3,3	2,5	3,8	3,1
8	25,1	50,3	0,005	4,3	3,3	5,0	4,0
9	28,3	63,6	0,006	5,4	4,1	6,3	5,1
10	31,4	78,5	0,008	6,7	5,1	7,8	6,3
11	34,5	95,0	0,009	8,1	6,2	9,5	7,6
12	37,7	113,1	0,011	9,6	7,4	11,3	9,0
13	40,8	132,7	0,013	11,3	8,6	13,3	10,6
14	44,0	153,9	0,015	13,0	10,0	15,4	12,3
15	47,1	176,7	0,017	15,0	11,5	17,7	14,1
16	50,2	201,0	0,020	17,1	13,1	20,1	16,1
17	53,4	227,0	0,023	19,3	14,7	22,7	18,2
18	56,5	254,4	0,025	21,6	16,5	25,4	20,2
19	59,7	283,5	0,028	24,0	18,4	28,3	22,6
20	62,8	314,1	0,031	26,7	20,4	31,4	25,1
21	66,0	346,3	0,035	29,4	22,5	34,6	27,6
22	69,1	380,1	0,038	32,3	24,8	38,0	30,4
23	72,2	415,5	0,042	35,4	27,0	41,5	33,2
24	75,4	452,4	0,045	38,4	29,4	45,2	36,2
25	78,5	491,0	0,049	41,7	32,0	49,1	39,2
26	81,7	531,0	0,053	45,0	34,5	53,1	42,5
27	84,8	572,5	0,057	48,5	37,2	57,5	45,7
28	88,0	615,7	0,062	52,5	40,0	61,6	49,2

Stavebný priemer guľatiny v cm	Obvod guľatiny v cm	Plocha prierezu guľatiny v cm ²	Objem 1m guľatiny v m ³	Hmotnosť 1 m guľatiny v kg			
				mäkké drevo		tvrdé drevo	
				surové	suché	surové	suché
29	91,1	660,5	0,066	56,0	43,0	66,0	53,0
30	94,2	706,8	0,071	60,0	46,0	70,7	56,5
31	97,4	754,8	0,075	64,0	49,0	75,5	60,3
32	100,5	804,2	0,080	68,3	52,2	80,4	64,2
33	103,7	855,3	0,085	72,7	55,5	85,5	68,3
34	106,8	907,9	0,091	77,0	59,0	90,8	72,5
35	110,0	962,1	0,096	81,6	62,5	96,2	77,0
36	113,1	1 017,9	0,102	86,5	66,0	101,8	81,4
37	116,2	1 075,2	0,107	91,5	70,0	107,5	86,0
38	119,4	1 134,1	0,113	96,5	73,7	113,4	90,6
39	122,5	1 194,6	0,119	101,5	77,5	119,4	95,5
40	125,6	1 256,6	0,126	107,0	81,5	125,6	100,0
41	128,8	1 320,2	0,132	112,0	86,0	132,0	105,0
42	131,9	1 385,4	0,138	118,0	90,0	138,0	111,0
43	135,0	1 452,2	0,145	123,0	94,0	145,0	117,0
44	138,2	1 520,5	0,152	129,0	99,0	152,0	121,0
45	141,4	1 590,4	0,159	135,0	103,0	159,0	127,0
46	144,5	1 662,0	0,166	141,0	108,0	166,0	133,0
47	147,6	1 735,0	0,173	147,0	113,0	173,0	139,0
48	150,8	1 809,5	0,181	154,0	118,0	181,0	145,0
49	154,0	1 885,7	0,188	160,0	123,0	189,0	151,0
50	157,0	1 963,5	0,196	167,0	128,0	196,0	157,0
55	172,8	2 375,8	0,238	201,0	154,0	237,0	187,0
60	188,5	2 827,4	0,283	241,0	186,0	283,0	223,0

Poznámka – Hmotnosť 1 m³ dreva je:

- a) mäkké surové – 850 kg, mäkké suché – 650 kg,
- b) tvrdé surové – 1 000 kg, tvrdé suché – 800 kg.

OBSAH PRIESKUMOVÉHO HLÁSENIA

1. Základné údaje:

- a) názov prieskumného orgánu,
- b) druh a určenie prieskumu,
- c) miesto (objekt, priestor) prieskumu s uvedením súradníc podľa mapy,
- d) čas prieskumu (dátum, čas).

2. Výsledky prieskumu:

- a) zistené údaje, ktoré naplňajú požiadavky stanovené konkrétnou úlohou pre prieskumný orgán,
- b) údaje, ktoré nevyplývajú z požiadaviek stanovených úlohou, ale môžu podstatne ovplyvniť plnenie bojových úloh alebo úloh ženijnej podpory (zistené opatrenia nepriateľa pri príprave improvizovaných výbušných zariadení, príznaky klamania o skutočnej činnosti ženijných jednotiek nepriateľa a pod.),
- c) použitie novej ženijnej techniky a ženijnej munície nepriateľom,
- d) spôsob získania údajov,
- e) grafické, prípadne iné potrebné prílohy (napr. profily prekážok, schematické nákresy, situačné náčrty).

3. Údaje o vyhotovení:

- a) veliteľ prieskumného orgánu,
- b) určenie adresáta,
- c) spôsob doručenia užívateľovi.

Poznámky.

- 1. Obsah prieskumového hlásenia o všeobecnom a podrobnom ženijnom prieskume je v podstate zhodný, líši sa len v bode 2 stupňom a rozsahom konkretizácie úlohy ženijného prieskumu.
- 2. Možné vzory prieskumových hlásení sú uvedené v niektorých interných predpisoch.³⁾ Pre spracovanie prieskumového hlásenia platia zásady spracovania bojových dokumentov v súlade s rozhodnutím veliteľa.

³⁾ Napríklad vojenský predpis Trhaviny a ničenie (evid. zn. Žen-2-6), vojenský predpis Výbušné zátaras (evid. zn. Žen-2-7), vojenský predpis Pontónová mostová súprava PMS (evid. zn. Žen-24-10).

OBSAH

Prvá hlava. Základné ustanovenia	3
Predmet vojenského predpisu	3
Základné pojmy	4
Druhá hlava. Všeobecné zásady	5
Požiadavky na ženijný prieskum	5
Ženijná podpora spravodajstva	6
Tretia hlava. Organizácia ženijného prieskumu a jeho plánovanie	10
Cieľ a úlohy ženijného prieskumu	10
Orgány ženijného prieskumu	12
Ženijný prieskum podľa cieľov a úloh	13
Sily na vykonávanie prieskumu	14
Plánovanie prieskumu	16
Organizácia a plánovanie ženijného prieskumu	18
Dokumentácia ženijného prieskumu	20
Zásady riadenia ženijného prieskumu	21
Vyhodnocovanie správ	22
Štvrtá hlava. Spôsobý vykonávania ženijného prieskumu	25
Získavanie ženijných prieskumových správ	25
Pozorovanie	25
Pozemné fotografovanie a letecké snímkovanie	26
Priama prehliadka	27
Výpad	27
Vyhodnocovanie geografických podkladov	28
Vyhodnotenie ukoristených dokumentov	30
Piata hlava. Vedenie ženijného prieskumu pri vykonávaní rôznych druhov aktivít	31
Použitie jednotiek pozemných síl	31
Ženijný prieskum pri ofenzívnych aktivitách	31
Ženijný prieskum pri defenzívnych aktivitách	34
Ženijný prieskum pri stabilizačných aktivitách	36
Ženijný prieskum pri umožňujúcich aktivitách	37
Šiesta hlava. Prieskum ženijných opatrení nepriateľa	41
Prieskum zátarás a objektov pripravených na ničenie	41
Ženijný prieskum prepravísk	42
Prieskum ženijných úprav terénu	43
Prieskum opevneného terénu a dôležitých opevňovacích objektov	45
Prieskum maskovacích opatrení	46
Prieskum pre úpravu ciest	47
Prieskum vodných staníc a zásobovanie vodou	47

Siedma hlava. Ženijný prieskum vodných prekážok	48
Prieskum miest vhodných na zriadenie prepravísk	48
Prieskum pre zriadenie plavidlového prepraviska	49
Prieskum pre zriadenie brodového prepraviska a podvodného prepraviska pre tanky	49
Prieskum pre zriadenie prievozového prepraviska	50
Prieskum miesta pre stavbu nízkovodného mosta	51
Prieskum pre zriadenie ťadového prepraviska	51
Prieskum pre stavbu mosta z normovaných súprav	52
Prieskum hydrotechnických stavieb	52
Prieskum pre zosilňovanie a obnovu mosta	53
Ôsma hlava. Ženijný prieskum terénu	54
Cieľ ženijného prieskumu terénu	54
Prieskum priechodnosti terénu	54
Prieskum pre stavbu ciest	56
Prieskum miest a zastavaných priestorov	56
Prieskum pre zatarasovanie a ničenie	57
Prieskum vodných zdrojov	58
Prieskum maskovacích vlastností terénu	58
Prieskum ochranných vlastností terénu	60
Prieskum priestorov rozmiestnenia	62
Prieskum miestnych objektov a zdrojov materiálu	63
Deviata hlava. Záverečné ustanovenia	66
Zrušovacie ustanovenia	66
Účinnosť	66

Prílohy

1. Zoznam použitých skratiek	67
2. Zaťažiteľnosť ťadu pri preprave rôznych bremien	69
3. Určovanie výdatnosti (objemu) vodného zdroja	70
4. Postup výpočtu pre stanovenie charakteristiky lesného porastu	72
5. Hodnoty pre približné posúdenie odolnosti opevňovacích objektov	75
6. Stanovenie kubatúry stromov	76
7. Objem a hmotnosť guľatiny	77
8. Obsah prieskumového hlásenia	79

Zodpovedný funkcionár: brigádny generál Ing. Ondřej NOVOSAD

Redaktor: Ing. Emil SOJKA

Autorský kolektív: pplk. Ing. Ľubomír MRVÁŇ

mjr. Ing. Dalibor JELÍNEK

pplk. Ing. Pavol PERÍČKA

Ing. Emil SOJKA

npor. Ing. Peter ĽUPTÁK

npor. Ing. Jaroslav KOMPÁN

kpt. Ing. Vladimír DUTKA

kpt. Ing. František MIHALOVIČ

Legislatívnotechnická úprava: Ing. Peter GONDKOVSKÝ

Redakčná úprava: PhDr. Ján DOLINAY

Predpis pridelený podľa rozdeľovníka